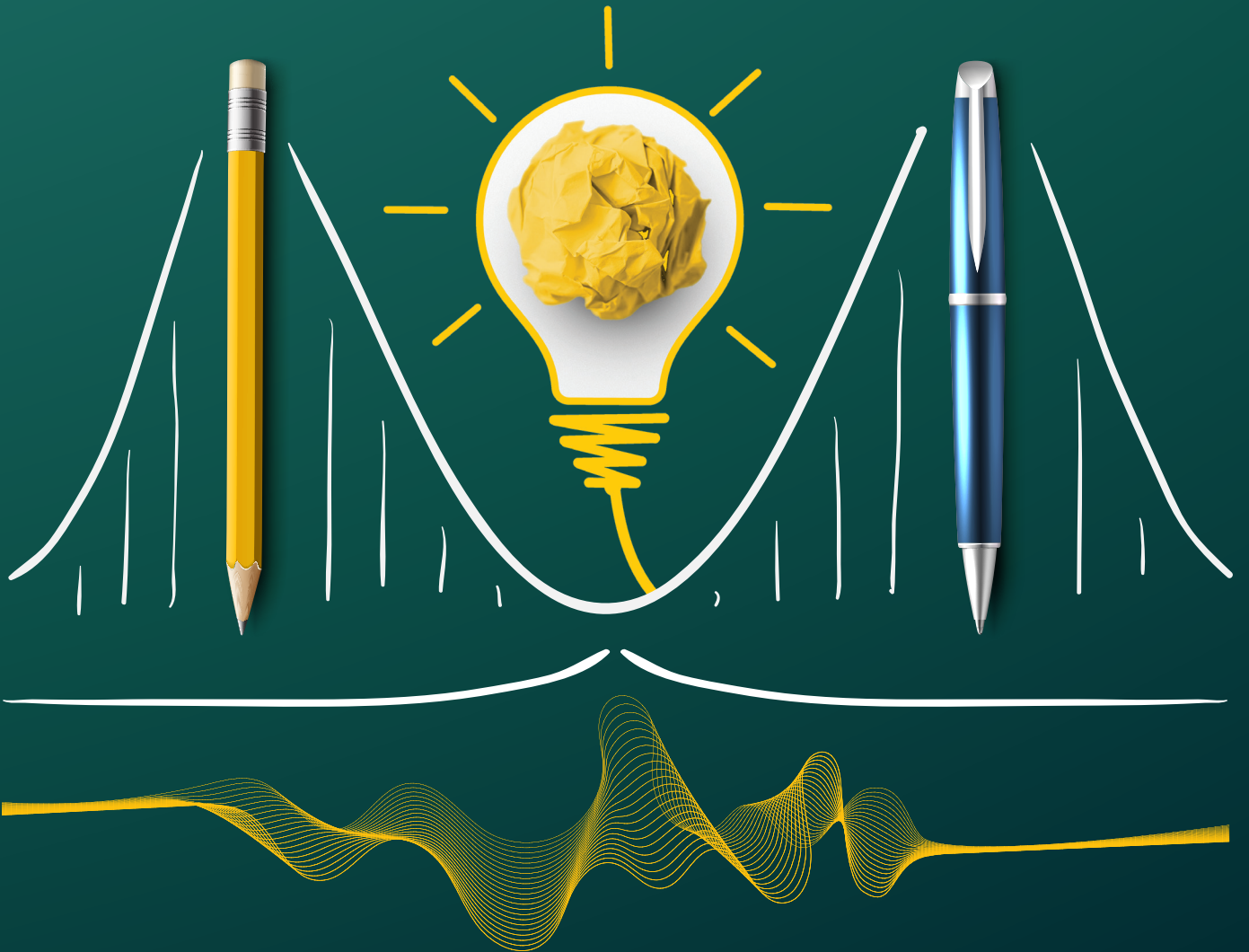

ΜΕΓΑΛΩΝΟΝΤΑΣ
ΔΗΜΙΟΥΡΓΟΥΜΕ...
ΔΗΜΙΟΥΡΓΩΝΤΑΣ
ΜΕΓΑΛΩΝΟΥΜΕ!

ΜΕΓΑΛΩΝΟΝΤΑΣ
ΔΗΜΙΟΥΡΓΟΥΜΕ...
ΔΗΜΙΟΥΡΓΟΝΤΑΣ
ΜΕΓΑΛΩΝΟΥΜΕ!

ΜΕΓΑΛΩΝΟΝΤΑΣ ΔΗΜΙΟΥΡΓΟΥΜΕ... ΔΗΜΙΟΥΡΓΟΝΤΑΣ ΜΕΓΑΛΩΝΟΥΜΕ!

Συγγραφική ομάδα:

Δρ Σπύρος Σοφοκλέους, Συντονιστής Ομάδας Εργασίας Ελληνικών Δημοτικής Εκπαίδευσης
Μύρια Σταύρου, Σύμβουλος Φιλολογικών Μαθημάτων

Εποπτεία:

Δρ Κωνσταντίνος Κωνσταντίνου, Επιθεωρητής Δημοτικής Εκπαίδευσης, Σύνδεσμος ΕΔΕ Ελληνικών
Δρ Σιμάκης Συμεού, Επιθεωρητής Μέσης Εκπαίδευσης, Υπεύθυνος ΕΜΕ ΟΑΠ ΝΕ Γλώσσας

Γλωσσική επιμέλεια:

Ευτυχία Γεωργίου, Σύμβουλος Φιλολογικών Μαθημάτων

Σχεδιασμός και ηλεκτρονική σελίδωση:

Θεόδωρος Κακουλλής, Λειτουργός Υπηρεσίας Ανάπτυξης Προγραμμάτων

Συντονισμός έκδοσης:

Δρ Πέτρος Γεωργιάδης, Συντονιστής Υπηρεσίας Ανάπτυξης Προγραμμάτων

Α΄ έκδοση: 2024

© ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΑΙΔΕΙΑΣ, ΑΘΛΗΤΙΣΜΟΥ ΚΑΙ ΝΕΟΛΑΙΑΣ
ΠΑΙΔΑΓΩΓΙΚΟ ΙΝΣΤΙΤΟΥΤΟ ΚΥΠΡΟΥ
ΥΠΗΡΕΣΙΑ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΩΝ

Εκτύπωση: Proteas Press Ltd

ISBN: 978-9963-0-9223-9

Όνοματεπώνυμο: _____

_____

Δημοτικό Σχολείο: _____

_____

Γυμνάσιο: _____

_____

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

ΚΕΙΜΕΝΟ 1: Πώς έμαθα να γράφω	7
ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ 1	9
ΚΕΙΜΕΝΟ 2: Η τεχνητή νοημοσύνη βοηθά τους συγγραφείς να γράφουν μυθιστορήματα	14
ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ 2	15
ΚΕΙΜΕΝΟ 3: Όταν η τεχνητή νοημοσύνη γράφει παραμύθια για παιδιά	17
ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ 3	19
ΚΕΙΜΕΝΟ 4: Το φυτό που κάνει παντόφλες	21
ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ 4	22
ΚΕΙΜΕΝΟ 5: Δύο ομιλίες για την εκπαίδευση που εμπνέουν	25
ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ 5	26
ΚΕΙΜΕΝΟ 6: Τα Νέα Επτά Θαύματα του Κόσμου	34
ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ 6	38
ΚΕΙΜΕΝΟ 7: Είχε ο Beethoven ΤΙΚΤΟΚ;	48
ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ 7	50
ΚΕΙΜΕΝΟ 8: Μαθήματα χορού κόντρα στη σχολική βία	55
ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ 8	56
ΚΕΙΜΕΝΟ 9: Έφηβοι «παγιδευμένοι» στο Διαδίκτυο	60
ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ 9	62
ΚΕΙΜΕΝΟ 10: Το Μουσείο της Ακρόπολης μπαίνει στη νέα, ψηφιακή εποχή του	68
ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ 10	70
Ώρα για παιχνίδι! Είστε Έτοιμοι;	72
Πλέγμα κειμένων	75

Αγαπητά μας παιδιά!

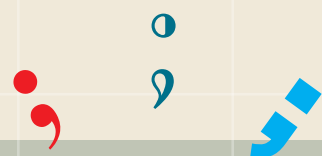
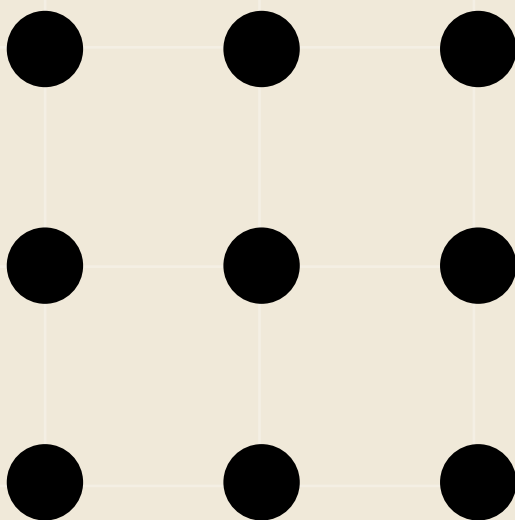
Η ενότητα με θέμα: **«Μεγαλώνοντας ΔΗΜΙΟΥΡΓΟΥΜΕ... ΔΗΜΙΟΥΡΓΩΝΤΑΣ μεγαλώνουμε!»** που κρατάτε στα χέρια σας, θα σας βοηθήσει, μαζί με τους/τις εκπαιδευτικούς σας, τόσο στο δημοτικό όσο και στο γυμνάσιο, να θυμηθείτε σημαντικές γλωσσικές γνώσεις και δεξιότητες που μάθατε στο δημοτικό σχολείο, αλλά και θα σας βοηθήσει να προετοιμαστείτε κατάλληλα για την Α΄ τάξη Γυμνασίου.

Το βιβλιαράκι **«Μεγαλώνοντας ΔΗΜΙΟΥΡΓΟΥΜΕ... ΔΗΜΙΟΥΡΓΩΝΤΑΣ μεγαλώνουμε!»**, όταν αποφοιτήσετε από την Στ΄ τάξη, χρειάζεται να το φυλάξετε με προσοχή. Τον Σεπτέμβριο, πρέπει να το μεταφέρετε μαζί σας στο Γυμνάσιο. Οι φιλόλογοί σας θα το αναζητήσουν, έτσι ώστε να συνεχίσετε...

Σας ευχόμαστε να απολαύσετε κάθε στιγμή του ταξιδιού σας, τώρα που ολοκληρώνετε το Δημοτικό Σχολείο, και καλή αρχή στον σημαντικό νέο κύκλο της ζωής σας στο Γυμνάσιο!

Ο γρίφος με τις 9 τελείες

Να προσπαθήσετε να ενώσετε όλες τις τελείες, τραβώντας μέχρι τέσσερις (4) ευθείες γραμμές, χωρίς να σκώσετε τη μύτη του μολυβιού σας από το χαρτί ή να περάσετε πάνω από την ίδια τελεία ξανά!

Να σαρώσετε τον πιο κάτω κωδικό, για να βρείτε τη λύση του.
Μπορείτε να μάθετε περισσότερες λεπτομέρειες για τον γρίφο, ψάχνοντας στο διαδίκτυο.

Πώς έμαθα να γράφω

Πολύ γρήγορα έμαθα να διαβάζω. Δηλαδή να αναγνωρίζω τα γράμματα, να τα συνδυάζω, να ξεχωρίζω τις λέξεις, να βγάζω κάποιο νόημα, να καταλαβαίνω τι λέει το γραπτό και να το ανακοινώνω στους άλλους, πράγμα που προκαλούσε έκπληξη και σε μένα τον ίδιο. Όταν όμως μου βάλανε ένα μολύβι στο χέρι και προσπαθίσαμε να μου δείξουν πώς να το κρατάω, πώς να τραβάω γραμμές, κι όλα τα σχετικά, τότε επαναστάτησα. Μου ήταν αδύνατο να συμβιβαστώ με την ιδέα πως, επειδή διάβαζα – με δυσκολία ακόμα, είν’ αλήθεια – ό,τι έγραφε κάποιος άλλος κι ένιωθα περήφανος που μπορούσα να διακρίνω ένα λιοντάρι να βγαίνει από 8 γράμματα, κάτι τέτοιο σήμαινε αυτόματα πως έπρεπε ν’ απαντήσω οπωσδήποτε στο γραπτό με γραπτό, πως έπρεπε να γράψω κι εγώ. Βάλανε τα δυνατά τους να μου εξηγήσουν το γιατί, αλλά εμένα μου φαινότανε παράλογο, τη στιγμή μάλιστα που μπορούσα να μιλήσω, να πω τη λέξη ΛΙΟΝΤΑΡΙ, ακόμα και να μιμηθώ τις κινήσεις, τη βιαιότητα και το μούγκρισμα του λιονταριού, όπως το ‘χα δει μια φορά στον ζωολογικό κήπο. Ποιος ο λόγος να το γράψω, αφού το ήξερα ήδη;

Στο τέλος, παραιτηθήκανε απ’ την προσπάθεια κι η μητέρα μου έλεγε πως η κατάσταση ήταν τρομερή: ήμουν ένα παιδί που δε θα μάθαινε ποτέ να γράφει! Εγώ δεν έδινα σημασία. Καθόμουν και υπαγόρευα στις δυο θειάδες μου ό,τι μου πέρναγε απ’ το μυαλό, κι έβλεπα πως τα ορνιθοσκαλισματά τους μπορούσαν να δώσουνε μέσα σ’ έναν τρίτο με μεγάλη ακρίβεια όσα είχα πει. Έτσι, η προφορική κουβέντα μου φαινότανε πως αρκούσε.

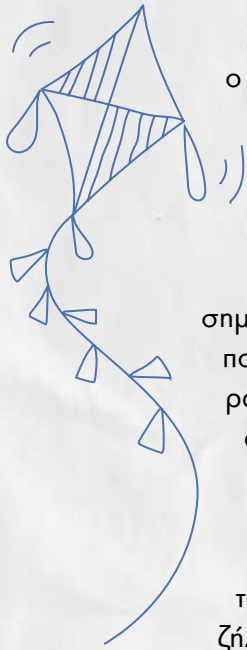
Όταν σταματήσανε να με πιέζουν για το γράψιμο, άρχισα να περνάω ατέλειωτες ώρες μοναχός μου. Βρήκα την ευκαιρία να σκέφτομαι και να λέω μεγαλόφωνα τις σκέψεις μου, όταν δε βρισκότανε κανένας γύρω να μ’ ακούσει. Μιλώντας με τον εαυτό μου, συνήθισα να του κάνω ερωτήσεις και να μου δίνει απαντήσεις. Πολλές φορές οι ερωταποκρίσεις μου ήταν παράξενες, κι αυτό μου άρεσε. Θα ‘μουν δε θα ‘μουν τότε ό χρονών.

Ένα ωραίο πρωί μου ‘ρθε η έμπνευση πως, αν ήξερα να γράφω, θα μπορούσα να πω άλλα πράγματα από κείνα που σκεφτόμουνα, κι αμέσως άρχισα την προσπάθεια με ό,τι μου είχε μείνει αποτυπωμένο στη μνήμη: γράμματα, συλλαβές, λέξεις. Μέσα σε πολύ μικρό διάστημα έκανα τεράστιες προόδους, γιατί δεν μου κρατούσανε πια το χέρι, αλλά χρησιμοποιούσα το μολύβι για ό,τι μου κατέβαινε, χώνοντας ανθρωπάκια ή ψάρια ανάμεσα στα γράμματα, δένοντας χαρταετούς στην άκρη των λέξεων μ’ ένα μεγάλο σπάγκο όλο ζιγκ ζαγκ.

Ο Λουί Αραγκόν σε ηλικία 65 χρονών

Σιγά σιγά άρχισα να πείθομαι ότι ο σκοπός της γραφής δεν ήταν καθόλου αυτός που πίστευαν οι μεγάλοι, αλλά να καταγράφεις ιδέες που προορίζονταν για τον εαυτό σου. Να σημειώνεις μυστικά. Τη μέρα που το σκέφτηκα αυτό, ταράχτηκα τόσο πολύ, που άρχισα να γράφω κρυφά πάνω σ' οτιδήποτε,

πάνω στο χαρτί, πάνω στους τοίχους, με άγριο πάθος. Μου τραβήξαν τα αυτιά, μου ρίξαν χαστούκια, τίποτα εγώ. Κι όταν με ρωτήσανε «Τι είναι τούτες οι φριχτές μουντζούρες που κάνεις παντού και λερώνεις τα τραπεζομάντιλα, τις τουαλέτες, τα ντουλάπια μας;» εγώ συνέχισα τη δουλειά μου με περισσότερο ζήλο. Ήταν ένα παιχνίδι που με ξετρέλαινε, πρώτα πρώτα γιατί μ' ανάγκαζε να έχω μυστικά. Ύστερα να τους δίνω μορφή, σαν να είχα ένα σύντροφο, έναν φίλο, που μόνο εκείνος θα ήταν σε θέση ν' αποκρυπτογραφήσει τα γερογλυφικά μου*. Και που μόνο εκείνος θα μπορούσε να μου απαντήσει με τον ίδιο τρόπο. Γι' αυτό τον φίλο έβαλα τα δυνατά μου να μάθω να φτιάχνω καλά σχέδια. Αυτά τα σχέδια τα 'δειχνα στους καθρέφτες, όπου ένας άλλος εαυτός μου έκανε πως τα διάβαζε.

Μια μέρα ο θεός μου, που τον αντιπαθούσα για τα μουστάκια του, βούτηξε ένα χαρτί που το 'χα μουντζουρώσει και φώναξε: «Αυτό το παιδί γράφει! Πότε έμαθε;».

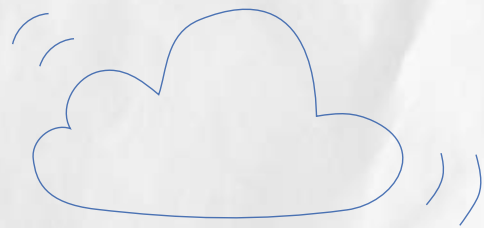
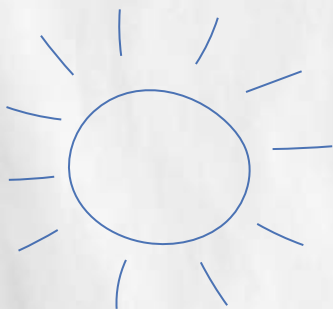
Τώρα, το τι έγραφα, πώς το έγραφα και τι μπορούσε κανείς να καταλάβει απ' ό,τι έγραφα, αυτό είναι μια άλλη υπόθεση... Σήμερα όμως που το ξανασκέφτομαι, μου φαίνεται πως πράγματι είχα αρχίσει να γράφω, για να σημειώνω διάφορα «μυστικά» που φοβόμουν μην τα ξεχάσω. Ή μάλλον, όχι τόσο για να τα σημειώνω, όσο για να τα ξετρυπώνω.

Μ' αυτό τον τρόπο γράφω μυθιστορήματα.

Λουί Αραγκόν (μετάφραση: Αντ. Φωστιέρης)

* Το σωστό είναι, βέβαια, ιερογλυφικά. Αλλά η μητέρα μου έλεγε ιερογλυφικά κι εγώ άκουγα γερογλυφικά, όπως τη λέξη ξενοδοχείο μέχρι 12 χρονών την έγραφα ξένο δοχείο.

Πηγή: «Η γλώσσα μου», Στ' Δημοτικού, Πρώτο Μέρος, ΟΕΔΒ, σσ.33-36

Να διαβάσετε το κείμενο: «**Πώς έμαθα να γράφω**» και να προχωρήσετε στις δραστηριότητες που ακολουθούν:

1. Να κυκλώσετε τον **βασικό** κειμενικό τύπο του κειμένου:

A. περιγραφή

B. οδηγίες

Γ. επιχειρήματα

Δ. αφήγηση

Να δικαιολογήσετε, με απλά λόγια, την επιλογή σας.

Χρησιμοποιείται και **άλλος** κειμενικός τύπος στο κείμενο; Αν ναι, να εξηγήσετε σε ποια σημεία χρησιμοποιείται και γιατί.

---

2. Αφού αριθμήσετε τις παραγράφους του κειμένου, να γράψετε δίπλα στην κάθε μία και **έναν πλαγιότιτλο**.

3. Να γράψετε δύο (2) πράγματα που έκανε ο συγγραφέας, πριν μάθει να γράφει.

- _____
- _____

4. Πώς αντιδρούσε στην αρχή ο συγγραφέας, όταν προσπαθούσαν να του δείξουν πώς να γράφει;

---

5. Πώς ανακάλυψε το ενδιαφέρον του για το γράψιμο; Ποιες ήταν οι πρώτες του προσπάθειες;

---

8. Στο κείμενο υπάρχουν **σχήματα λόγου** (π.χ., μεταφορές, προσωποποιήσεις, παρομοιώσεις);
Αν ναι, να γράψετε ποιο από αυτά χρησιμοποιείται πιο πολύ;

Να γράψετε ένα παράδειγμα για αυτό το σχήμα λόγου, εξηγώντας με δικά σας λόγια τον ρόλο του στο κείμενο.

---

9. Όταν θέλουμε να γράψουμε πότε γίνεται κάτι, χρησιμοποιούμε συνήθως:

- χρονικά επιρρήματα (π.χ., *νωρίς, όταν*),
- φράσεις με προθέσεις (π.χ., *από τότε, σε λίγο*),
- χρονικές προτάσεις (π.χ., *αφού ήρθε, πριν φύγω*).

Να εντοπίσετε στο κείμενο τέτοια γλωσσικά στοιχεία, συμπληρώνοντας τον πίνακα:

χρονικά επιρρήματα	φράσεις με προθέσεις	χρονικές προτάσεις

10. Να υπογραμμίσετε στο κείμενο όσα περισσότερα ρήματα μπορείτε. Μετά, να διαλέξετε έξι ρήματα και να συμπληρώσετε, για το καθένα, τις στήλες στον πίνακα, όπως το παράδειγμα:

ρήμα	χρόνος	πρόσωπο	αριθμός	φωνή
γράφω	ενεστώτας	α΄	ενικός	ενεργητική

11. Να υπογραμμίσετε στο κείμενο δύο προτάσεις σε ενεργητική σύνταξη και να κυκλώσετε δύο προτάσεις σε παθητική σύνταξη.

12. Να εξηγήσετε, σύντομα, πότε μπορεί να χρησιμοποιούμε ενεργητική σύνταξη και πότε παθητική σύνταξη, στα κείμενά μας.

---

13. Να μετατρέψετε τις παρακάτω προτάσεις από την ενεργητική στην παθητική σύνταξη και αντίστροφα, αναλόγως.

Ο κήπος του σχολείου φροντίστηκε από τα παιδιά.

Οι εκπαιδευτικοί διδάσκουν την ανάγνωση και τη γραφή.

Εκπαιδευτικά θαύματα πετυχαίνονται καθημερινά από τα σχολεία μας.

Τα παιδιά είχαν γράψει το σενάριο της θεατρικής παράστασης.

---

14. Ποιος χρόνος αξιοποιείται πιο πολύ στα ρήματα του κειμένου; Γιατί, άραγε;

---

15. Στην παρακάτω πρόταση, όλα τα ρήματα είναι σε ενεστώτα:

Στο σχολείο αναγνωρίζω γράμματα και συνδυάζω λέξεις.

Να μεταφέρετε την πρόταση αυτή σε χρόνο:

Παρακείμενο:

Αόριστο:

Παρατατικό:

Υπερσυντέλικο:

Συνοπτικό Μέλλοντα:

Εξακολουθητικό Μέλλοντα:

Συντελεσμένο Μέλλοντα:

Δευτέρα, 22 Οκτωβρίου 2018

Η τεχνητή νοημοσύνη βοηθά τους συγγραφείς να γράφουν μυθιστορήματα

Ο Ρόμπιν Σλόαν στο γραφείο του. Χρησιμοποιεί ένα πρόγραμμα υπολογιστή, για να τον βοηθήσει στο γράψιμο του τελευταίου του μυθιστορήματος.

Οι συγγραφείς έχουν βρει έναν νέο «βοηθό» στο γράψιμο μυθιστορημάτων, την τεχνητή νοημοσύνη. Ήδη, συγγραφείς άρχισαν να καταφεύγουν σε υπηρεσίες προγραμμάτων τεχνητής νοημοσύνης, για να συμπληρώνουν την έμπνευσή τους.

Χαρακτηριστική είναι, σύμφωνα με τους «Τάιμς της Νέας Υόρκης (New York Times)», η περίπτωση του Ρόμπιν Σλόαν, ενός βραβευμένου συγγραφέα, ο οποίος συνεργάζεται με ένα λογισμικό στον ηλεκτρονικό υπολογιστή, για να γράψει το νέο του βιβλίο. Το λογισμικό, το οποίο μάλιστα ο ίδιος έφτιαξε, ολοκληρώνει τις προτάσεις που ο ίδιος αρχίζει.

Ίδου ένα παράδειγμα: Καθώς ο Σλόαν γράφει τη φράση «οι βίσωνες μαζεύονται στο φαράγγι...», την αφήνει μισοτελειωμένη, πατά ένα πλήκτρο και ο υπολογιστής συμπληρώνει μόνος του «...κάτω από τον άδειο ουρανό». «Φανταστικό!», αναφωνεί ο συγγραφέας. «Θα το είχα γράψει μόνος μου εγώ αυτό; Ίσως ναι, ίσως όχι...», λέει.

Είναι νωρίς να προστεθεί το επάγγελμα του συγγραφέα σε αυτά που η τεχνητή νοημοσύνη φιλοδοξεί να κάνει (γιατρός, εκπαιδευτικός, δημοσιογράφος κ.ά.); Αν οι μηχανές μπορούν να καταλάβουν τι διαβάζουν, τότε μπορούν και να γράψουν. Η μεγάλη πρόκληση πλέον είναι πόσο δημιουργικά μπορούν να γράψουν.

(απόσπασμα-διασκευή)

Πηγή: <https://www.cnn.gr/tech/story/151615/h-texniti-noimosyni-voitha-toys-syggrafeis-na-grafoyn-mythistorimata>

Ημερομηνία ανάρτησης: 22 Οκτωβρίου 2018

Ημερομηνία ανάκτησης: 20 Ιανουαρίου 2024

Τεχνητή Νοημοσύνη (TN) είναι η ικανότητα έξυπνων τεχνολογιών να λειτουργούν όπως η ανθρώπινη νοημοσύνη και να μιμούνται την ανθρώπινη συμπεριφορά (π.χ., μάθηση, δημιουργικότητα, επίλυση προβλήματος)

Να διαβάσετε το κείμενο: «Η τεχνητή νοημοσύνη βοηθά τους συγγραφείς να γράφουν μυθιστορήματα» και να το συγκρίνετε με το «Πώς έμαθα να γράφω», με βάση τα παρακάτω:

Ως προς το θέμα, τον πομπό, τους αποδέκτες (επικοινωνιακό πλαίσιο) κ.λπ.:

Ως προς τον κειμενικό τύπο και το κειμενικό είδος:

Ως προς τον σκοπό:

Ως προς το περιεχόμενο:

Ως προς τα γλωσσικά στοιχεία (γραμματική, σύνταξη, λεξιλόγιο):

Ως προς τα πολυτροπικά στοιχεία (εικόνες, φωτογραφίες, χρώματα κ.λπ.):

Θεοδώρα Βασιλοπούλου

02.02.2023

Όταν η τεχνητή νοημοσύνη γράφει παραμύθια για παιδιά

Η τεχνητή νοημοσύνη (Artificial Intelligence - AI) στην υπηρεσία της τεχνητής νοημοσύνης. Ή αλλιώς, πώς η τεχνητή νοημοσύνη, λαμβάνοντας τις κατάλληλες οδηγίες, έφτιαξε ένα παραμύθι για ένα επτάχρονο κορίτσι, εξηγώντας, με όσο το δυνατόν πιο απλά λόγια, τι είναι η τεχνητή νοημοσύνη.

«Κάν' το σαν συγγραφέας. Γράψε μια ιστορία, που να διδάσκει στα παιδιά με απλό τρόπο, την τεχνητή νοημοσύνη. Το βιβλίο θα πρέπει να είναι σύντομο και να έχει ως πρωταγωνίστρια μια επτάχρονη με το όνομα Ηλέκτρα».

Αυτή είναι η «εντολή», που ηλεκτρολόγησε στον ηλεκτρονικό υπολογιστή του ο Γιώργος Ευστρατιάδης, ένας ειδικός στις τεχνολογίες, σε μια εφαρμογή τεχνητής νοημοσύνης (που ονομάζεται ChatGPT), ώστε να μπορέσει, με αυτόν τον τρόπο, να εξηγήσει στην κόρη του την τεχνητή νοημοσύνη, χρησιμοποιώντας τεχνητή νοημοσύνη.

Σε δέκα δευτερόλεπτα, ο «κορμός» του παραμυθιού ήταν έτοιμος. Στη συνέχεια, ο κύριος Ευστρατιάδης ζήτησε από την εφαρμογή να αναπτύξει τη σειρά των γεγονότων (την πλοκή) της ιστορίας του παραμυθιού,

να περιγράψει αναλυτικά τους ήρωες και τους κόσμους στους οποίους αυτή εξελισσόταν. Μετά, έδωσε την οδηγία να του περιγράψει και τις εικόνες που θα χρειαζόταν, για να «ντύσει» την ιστορία.

Ακολούθως, απευθύνθηκε σε μια άλλη εφαρμογή τεχνητής νοημοσύνης (που ονομάζεται Midjourney), για να φτιάξει εικόνες για το παραμύθι. Αφού τροφοδότησε τη Midjourney με τις περιγραφές που πήρε από το ChatGPT, είχε έτοιμη και την εικονογράφηση. Το παραμύθι είχε ολοκληρωθεί σε περίπου 45-50 λεπτά και έχει τίτλο: **«Η Ηλέκτρα και ο λαμπερός λίθος» (Electra and the glowing stone)**. Έτσι, η τεχνητή νοημοσύνη έφτιαξε ένα παραμύθι που μιλάει για την τεχνητή νοημοσύνη στα παιδιά.

Όσο για το αποτέλεσμα... «της άρεσε πολύ. Ειδικά όταν της εξήγησα πώς δημιουργήθηκε», είπε στην «Καθημερινή» ο κύριος Ευστρατιάδης, σχετικά με την αντίδραση της κόρης του. Ωστόσο, η κόρη του έκανε και την παρατήρηση πως «τα μάτια του κοριτσιού είναι μια πράσινα και μια μελί», προσθέτοντας πώς «η τεχνητή νοημοσύνη μάλλον ακόμα μαθαίνει, οπότε θα βελτιωθεί».

Ως κάτοχος πτυχίου στην Επιστήμη Υπολογιστών, αλλά και ως επιχειρηματίας και συγγραφέας που ασχολείται με τις σύγχρονες τεχνολογίες, ο κύριος Ευστρατιάδης γνωρίζει πολύ καλά τις τελευταίες εξελίξεις στον τομέα των σύγχρονων τεχνολογιών. Και δεν κρύβει την ανησυχία του για όλα όσα έρχονται.

(απόσπασμα-διασκευή)

Πηγή: <https://www.kathimerini.gr/world/562258615/otan-i-techniti-noimosyni-grafei-paramythia-gia-paidia/>

Ημερομηνία ανάρτησης: 2 Φεβρουαρίου 2023

Ημερομηνία ανάκτησης: 28 Ιανουαρίου 2024

Να διαβάσετε το κείμενο: «Όταν η τεχνητή νοημοσύνη γράφει παραμύθια για παιδιά» και να προχωρήσετε στις δραστηριότητες που ακολουθούν:

1. Να απαντήσετε στις παρακάτω ερωτήσεις, που αφορούν στο κείμενο:

Σε ποιους/ποιες μπορεί να απευθύνεται το κείμενο; Να δικαιολογήσετε την άποψή σας.

Είναι ενδιαφέρον το κείμενο για σένα; Ναι ή όχι, γιατί;

Ποια γλωσσικά στοιχεία (γραμματική, σύνταξη, λεξιλόγιο) χρησιμοποιούνται στο κείμενο; Γιατί;

Οι εικόνες βοηθούν στην ανάγνωση του κειμένου; Είναι σημαντικές;

Το φυτό που κάνει παντόφλες

Ο Πιέτρο ο χωρικός πήγε ένα πρωί στο χωράφι του, για να μαζέψει μήλα. Η μηλιά ήταν στη μέση ενός χωραφιού και, καθώς πλησίαζε ο Πιέτρο, είδε ανάμεσα στα φύλλα κάτι πράγματα με διάφορα χρώματα: μπλε, κίτρινο, ροζ, μοβ.

«Τι στο καλό,» σκέφτηκε «δεν έχω δει ποτέ θαλασσιά μήλα. Τι να 'ναι;» Μόλις έφτασε κοντά στο δέντρο, το μυστήριο ξεκαθάρισε μεμιάς. Ανάμεσα στα κλαδιά και στα φύλλα, κρέμονταν στη σειρά και λικνίζονταν στο δροσερό αεράκι εκατοντάδες παντόφλες.

«Μα σε ποιον ήρθε να κολλήσει τόσες παντόφλες στο δέντρο μου;», αναρωτήθηκε ο Πιέτρο. Ανέβηκε λοιπόν πάνω στο δέντρο, για να εξετάσει καλά τα πράγματα και είδε ότι οι παντόφλες ήταν κολλημένες πάνω στα κλαδιά, πάνω σε λεπτά κοτσάνια, μ' άλλα λόγια είδε ότι οι παντόφλες είχαν φυτρώσει πάνω στη μηλιά αντί για μήλα. Ο Πιέτρο δεν πίστευε στα μάτια του. Τσίμπησε γερά το ένα του πόδι για να δει αν ήταν ξύπνιος. Δεν υπήρχε αμφιβολία, δεν ονειρευόταν. Σκέφτηκε πολύ αυτές τις ωραίες και περίεργες παντόφλες. Ήταν όλων των ειδών: με φιόγκο, με αγκράφα, με διπλό πάτο, με δέρμα μέσα έξω κι ούτω καθεξής. Τι να τις κάνει;

Πώς θα τελειώσει αυτή η ιστορία;

Φίλοι μου και φίλες μου, αποδώ συνεχίζετε εσείς. Εγώ δε σας λέω πώς τελειώνει το παραμύθι: πρέπει να μου το πείτε εσείς. Σκεφτείτε το και μετά να μου διηγηθείτε τι θα γίνει παρακάτω.

Πηγή: Παραμύθια σαν πλατύ χαμόγελο, Συγγραφέας: Τζιάνι Ροντάρι, Μετάφραση: Αναστασία Καμβύση, Εικονογράφηση: Anna Laura Cantone, Μεταίχμιο, Αθήνα, ISBN: 978-960-501-500-8, Ημερομηνία Έκδοσης: 02/06/2011

Οι εικόνες φτιάχτηκαν με τη βοήθεια της εφαρμογής τεχνητής νοημοσύνης <https://miramuseai.net/en>

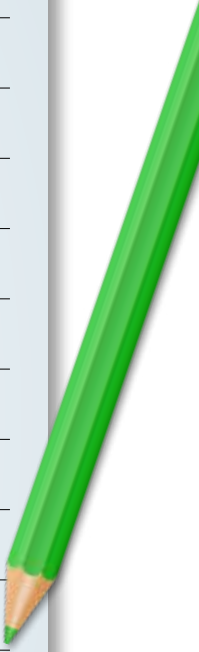

ΣΥΝΕΧΙΖΟΥΜΕ ΤΗΝ ΙΣΤΟΡΙΑ!

Να διαβάσεις «**Το φυτό που κάνει παντόφλες**», του Τζιάννι Ροντάρι. Ο πασίγνωστος παραμυθάς μας καλεί να γράψουμε τη συνέχεια της ιστορίας. Ας διηγηθείς τη συνέχεια, γράφοντας, σχεδιάζοντας και λαμβάνοντας υπόψη και τα παρακάτω:

- Πώς, πότε και πού μπορεί να συνεχίζονται τα γεγονότα;
- Ποια άλλα πρόσωπα μπορεί να εμφανιστούν;
- Τι ακριβώς μπορεί να γίνει; Υπάρχει ανατροπή στην ιστορία;
- Τι μπορεί να συμβεί μετά;
- Πώς μπορεί να τελειώσει η ιστορία;

A large light blue rectangular area that serves as a workspace. The top portion is ruled with horizontal lines, while the bottom portion is a completely blank white space. The entire area is framed by a light blue border.

A light blue rectangular sheet of paper with horizontal ruling lines. The top right corner is held by a piece of brown tape. The bottom section of the sheet is a solid white rectangle, serving as a space for a drawing or illustration. The sheet is surrounded by school supplies: a purple pencil on the left, a red paperclip on the right, and a yellow pencil at the bottom right.

Δύο ομιλίες για την εκπαίδευση που εμπνέουν

«Αυτό που ξέρουμε είναι ότι αν δεν είσαι προετοιμασμένος να κάνεις λάθος, δεν θα σκεφτείς ποτέ κάτι πρωτότυπο. Και μέχρι να ενηλικιωθούν, τα περισσότερα παιδιά έχουν χάσει αυτή την ικανότητα. Φοβούνται να κάνουν λάθος». Ο **Κεν Ρόμπινσον**, βρετανός συγγραφέας και πανεπιστημιακός, στο Συνέδριο TED2006 στις Η.Π.Α., μίλησε για την ανάγκη να αλλάξουν τα σχολεία, ώστε να βοηθούν τα παιδιά να είναι δημιουργικά και να μπορούν να καινοτομούν. Σύμφωνα με τον Ρόμπινσον, δημιουργικότητα είναι η ανάπτυξη πρωτότυπων και αξιολόγων ιδεών. Στη διάσημη ομιλία του, τόνισε ότι η δημιουργικότητα είναι απαραίτητη δεξιότητα για τον 21ο αιώνα, τόσο σημαντική όσο το να μάθει κάποιος να διαβάζει και να γράφει. Συνεχίζοντας είπε ότι, δυστυχώς στα σχολεία, δεν καλλιεργείται η δημιουργικότητα, αφού δεν προσφέρονται ευκαιρίες στα παιδιά να σκεφτούν διαφορετικά. Αυτό έχει ως αποτέλεσμα τα παιδιά να ξεχνούν, καθώς μεγαλώνουν, τις δημιουργικές τους ικανότητες. Ακολούθως, σημείωσε: «Κάποτε ο Πικάσο είπε ότι όλα τα παιδιά γεννιούνται καλλιτέχνες. Το ζήτημα είναι να παραμείνουν καλλιτέχνες, καθώς μεγαλώνουν». Επίσης, υποστήριξε ότι χρειάζεται να δίνεται προτεραιότητα στις τέχνες και ότι τα σχολεία πρέπει να προσαρμοστούν στις ανάγκες, τις δεξιότητες και τα έμφυτα ταλέντα κάθε παιδιού ξεχωριστά, ώστε να μπορούν να αντιμετωπίσουν το μέλλον.

«Πρέπει να φανταζόμαστε όλο και περισσότερο! Στόχος της εκπαίδευσης δεν πρέπει να είναι τόσο η μετάδοση γνώσεων όσο η καλλιέργεια της δημιουργικότητας και της φαντασίας του παιδιού!». Ο **Ευγένιος Τριβιζάς**, στο Συνέδριο TEDxAthens 2013, μίλησε για τη φαντασία και τη δημιουργικότητα. Ο γνωστός παραμυθάς πιστεύει ότι η δημιουργικότητα και η φαντασία παραμελούνται στα σχολεία: «Παραγεμίζουμε τα παιδιά σαν γαλοπούλες με γνώσεις, πληροφορίες, γεγονότα και αφήνουμε τη φαντασία τους να λιμοκτονεί. Τα παιδιά έρχονται στο σχολείο προικισμένα με πλούσια φαντασία. Το βλέπω και στα σχολεία που πηγαίνω. Τα μικρά παιδιά είναι γεμάτα φαντασία. Μετά από λίγο, τα βλέπεις να κινούνται σαν πινόια, σαν ρομπότ, και αγχωμένα από αυτά που πρέπει να μάθουν!», είπε χαρακτηριστικά. Συνέχισε λέγοντας ότι οι πρωτοπόροι εφευρέτες επιστρατεύουν περισσότερο τη φαντασία τους παρά τις γνώσεις τους. Αναφέρθηκε και στον Έντισον, εφευρέτη πάνω από 1000 εφευρέσεων, ο οποίος είχε πει το εξής: «Για να εφεύρεις, χρειάζεσαι καλή φαντασία και ένα σωρό σκουπίδια». Στην ομιλία του, αναφέρθηκε σε μια έρευνα, η οποία ρωτούσε κάθε λίγα χρόνια τα ίδια άτομα: «Σε τι μπορεί να μας φανεί χρήσιμος ένας συνδετήρας;». Τα άτομα αυτά, ενώ όταν ήταν παιδιά έδιναν πάρα πολλές απαντήσεις, καθώς μεγάλωναν, έδιναν λιγότερες απαντήσεις για το πώς μπορεί να χρησιμοποιηθεί ένας συνδετήρας, δείχνοντας ότι με τα χρόνια χάνεται η φαντασία και η δημιουργικότητά μας.

Να διαβάσετε το κείμενο: «**Δύο ομιλίες για την εκπαίδευση που εμπνέουν**» και να προχωρήσετε στις δραστηριότητες που ακολουθούν:

1. Τι είναι η δημιουργικότητα, σύμφωνα με τον Ρόμπινσον;

---

2. Τι συμπέρασμα βγάζει ο Τριβιζάς από τις επισκέψεις του στα σχολεία;

---

3. Να γράψετε, με δικά σας λόγια, τι καταλαβαίνετε από τις παρακάτω απόψεις:

ΑΠΟΨΗ ΡΟΜΠΙΝΣΟΝ

...τα σχολεία πρέπει να προσαρμοστούν στις ανάγκες, τις δεξιότητες και τα έμφυτα ταλέντα κάθε παιδιού ξεχωριστά, ώστε να μπορούν να αντιμετωπίσουν το μέλλον.

ΑΠΟΨΗ ΤΡΙΒΙΖΑ

...οι πρωτοπόροι εφευρέτες επιστρατεύουν περισσότερο τη φαντασία τους παρά τις γνώσεις τους.

Προφορική Συζήτηση:

Μπορείτε να παρακολουθήσετε στο διαδίκτυο ολόκληρες τις ομιλίες, χρησιμοποιώντας τους συνδέσμους που βρίσκονται στο τέλος του κειμένου. Μπορείτε να συζητήσετε διάφορα θέματα, όπως ομοιότητες και διαφορές μεταξύ του βίντεο και του γραπτού κειμένου.

4. «... η δημιουργικότητα είναι απαραίτητη δεξιότητα για τον 21ο αιώνα, τόσο σημαντική όσο το να μάθει κάποιος να διαβάζει και να γράφει».

Συμφωνείτε ή διαφωνείτε, με την άποψη του Ρόμπινσον; Να εξηγήσετε γιατί.

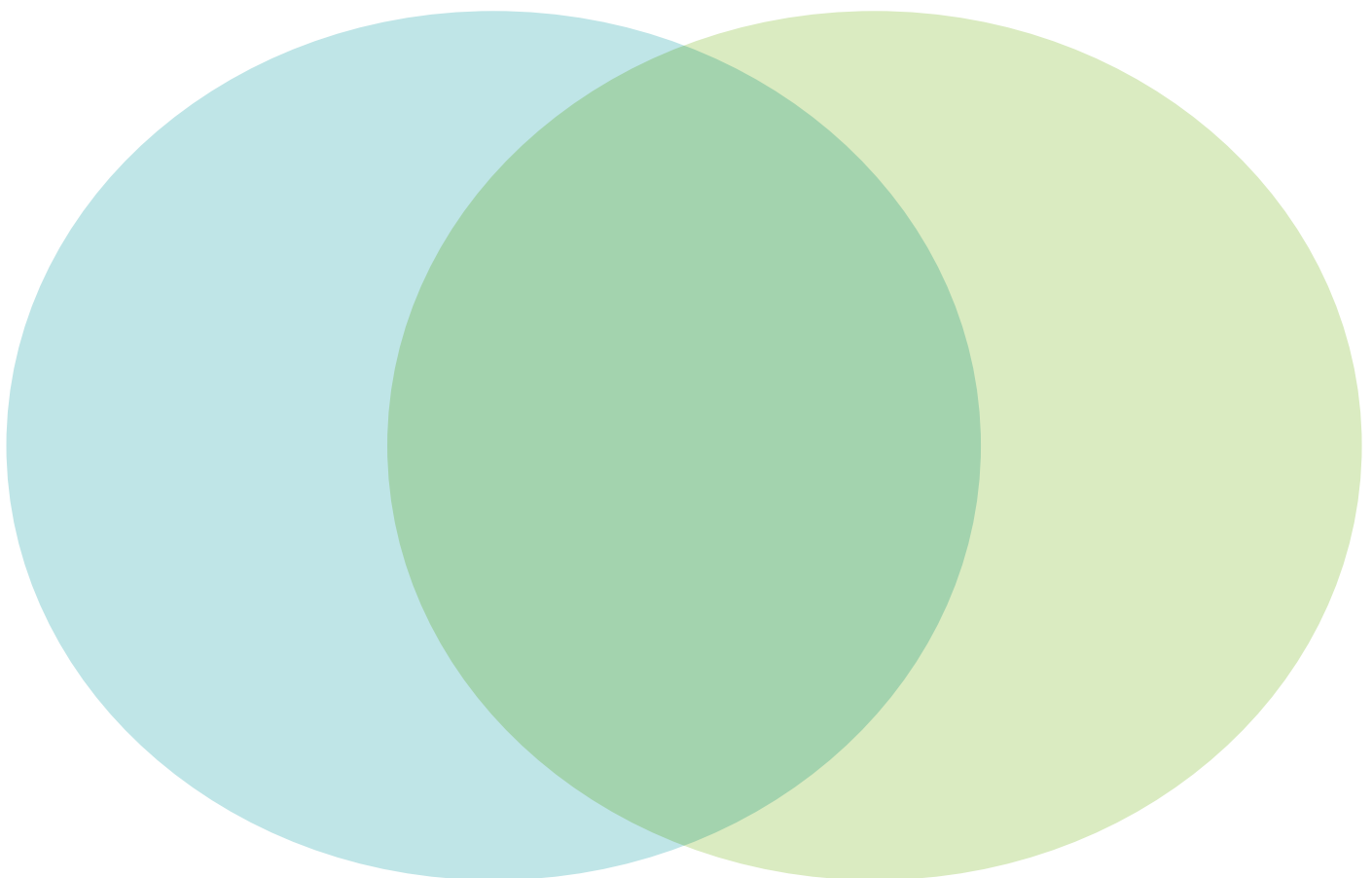
5. Ο Τριβιζάς υποστηρίζει ότι τα σχολεία πρέπει να στοχεύουν πιο πολύ στη δημιουργικότητα και τη φαντασία παρά στις γνώσεις. Συμφωνείτε ή διαφωνείτε μαζί του; Να εξηγήσετε γιατί.

---

6. Να συγκρίνετε την ομιλία του Ρόμπινσον: «**Το σχολείο σκοτώνει τη δημιουργικότητα**» και την ομιλία του Τριβιζά: «**Ας φανταστούμε**», χρησιμοποιώντας το βέννιο διάγραμμα:

«Το σχολείο σκοτώνει τη δημιουργικότητα»
ΡΟΜΠΙΝΣΟΝ

«Ας φανταστούμε»
ΤΡΙΒΙΖΑΣ

8. Ποιο είναι το κύριο νόημα του κειμένου «Δύο ομιλίες για την εκπαίδευση που εμπνέουν»;

---

9. Να κρίνετε το κείμενο από τη δική σας οπτική, με βάση τα παρακάτω:

Είναι ενδιαφέρον το κείμενο για σένα; Να δικαιολογήσεις την άποψή σου.

Ποια άτομα χρειάζεται πιο πολύ να διαβάσουν το κείμενο; Γιατί, νομίζεις;

Τις απόψεις ποιων άλλων μπορούμε να μελετήσουμε, για το θέμα του κειμένου; Γιατί;

Ποια γλωσσικά στοιχεία χρησιμοποιούνται στο κείμενο; Γιατί;

Γλωσσικό στοιχείο	Γιατί χρησιμοποιείται;

Να γράψεις έναν δικό σου τίτλο, που ταιριάζει στην ομιλία του Ρόμπινσον:

Να γράψεις έναν δικό σου τίτλο, που ταιριάζει στην ομιλία του Τριβιζά:

---

10. Σε αρκετά σημεία του κειμένου, χρησιμοποιείται ευθύς λόγος. Γιατί, άραγε;

---

11. Να μετατρέψετε τις παρακάτω προτάσεις από τον ευθύ στον πλάγιο λόγο.

«Πιστεύω ότι τα μαθηματικά είναι σημαντικά, αλλά το ίδιο και ο χορός», τόνισε ο Ρόμπινσον.

«Η καλλιέργεια της φαντασίας είναι από τις πιο παραμελημένες πλευρές των σχολείων», υποστήριξε ο Τριβιζάς.

Να εξηγήσετε τι αλλάζει, κατά την άποψή σας, με τις παραπάνω αλλαγές.

---

12. Να μετατρέψετε τις παρακάτω προτάσεις από τον πλάγιο στον ευθύ λόγο.

Ο Ρόμπινσον υποστήριξε ότι τα σχολεία πρέπει να προσαρμοστούν στα ταλέντα του κάθε παιδιού.

Ο Τριβιζάς είπε ότι οι ιδιοφυΐες αναφέρουν περίπου 145-200 χρήσεις του συνδετήρα.

Να εξηγήσετε τι αλλάζει, κατά την άποψή σας, με τις παραπάνω αλλαγές.

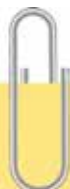

---

13. Εσύ, στο ερώτημα «Σε τι μπορεί να μας φανεί χρήσιμος ένας συνδετήρας;», πόσες απαντήσεις μπορείς να δώσεις; Να γράψεις τέσσερις χρήσεις του συνδετήρα, τις οποίες πιστεύεις δεν θα αναφέρει κάποιος/α άλλος/η!

- ---
- ---
- ---
- ---

Προφορική Συζήτηση:

Σε ποια έγκλιση, πρόσωπο και αριθμό έγραψες τις παραπάνω απαντήσεις; Γιατί νομίζεις; Πώς μπορούσαν να γραφτούν διαφορετικά;

14. Ο Τριβιζάς, στην ομιλία του, υποστήριξε το εξής:

Να διαβάζουμε συχνά παραμύθια στα παιδιά.

Να ονομάσετε την έγκλιση (οριστική, υποτακτική, προστακτική), το πρόσωπο (α', β', γ'), τον αριθμό (ενικό ή πληθυντικό) και το ποιόν ενεργείας (εξακολουθητικό/επαναλαμβανόμενο, συνοπτικό/στιγμιαίο, συντελεσμένο) του ρήματος στη συγκεκριμένη πρόταση.

Έγκλιση: _____ Πρόσωπο: _____ Αριθμός: _____ Ποιόν ενεργείας: _____

- Να μεταφέρετε τα λόγια του Τριβιζά και σε άλλες εγκλίσεις, με βάση τα παρακάτω:

Έγκλιση: Ονομαστική Πρόσωπο: α' Αριθμός: Ενικός Ποιόν ενεργείας: εξακολουθητικό

Έγκλιση: Προστακτική Πρόσωπο: β' Αριθμός: Ενικός Ποιόν ενεργείας: συνοπτικό

Έγκλιση: Προστακτική Πρόσωπο: β' Αριθμός: Πληθυντικός Ποιόν ενεργείας: συνοπτικό

Έγκλιση: Υποτακτική Πρόσωπο: β' Αριθμός: Πληθυντικός Ποιόν ενεργείας: συνοπτικό

Έγκλιση: Υποτακτική Πρόσωπο: α' Αριθμός: Ενικός Ποιόν ενεργείας: συντελεσμένο

Οι σελίδες 141-142 της Γραμματικής Ε' και Στ' Δημοτικού (Ι.Τ.Υ.Ε. «ΔΙΟΦΑΝΤΟΣ», 2011) θα σας βοηθήσουν στο πώς σχηματίζονται οι εγκλίσεις

Να εξηγήσετε τον ρόλο του ποιού ενεργείας (εξακολουθητικό/επαναλαμβανόμενο, συνοπτικό/στιγμιαίο, συντελεσμένο) των ρημάτων, κατά τον σχηματισμό των εγκλίσεων:

ΕΙΣΗΓΗΣΕΙΣ ΓΙΑ ΤΟ ΓΥΜΝΑΣΙΟ

Ένας νέος κύκλος σχολικής ζωής αρχίζει για σένα τον Σεπτέμβριο. Η Διεύθυνση και οι εκπαιδευτικοί του γυμνασίου, στο οποίο θα φοιτήσεις, καλούν τους/τις νέους/ες μαθητές/μαθήτριες να στείλουν ιδέες και προτάσεις για ένα ακόμη καλύτερο γυμνάσιο (π.χ., υποδοχή, χώροι, αίθουσες, μαθήματα, διαγωνίσματα, βιβλία)

Γι' αυτό, να ετοιμάσεις μία επιστολή στην οποία:

- Πρώτα, γράψε έναν πρόλογο, με μια σύντομη εισαγωγή για το θέμα.
- Στη συνέχεια, να γράψεις τουλάχιστον **δύο** εισηγήσεις και να τις υποστηρίξεις με επιχειρήματα.
- Και στο τέλος, γράψε έναν επίλογο, κλείνοντας με ένα συμπέρασμα.

Να θυμάσαι ότι η επιστολή σου θα μελετηθεί από τη Διεύθυνση και τους/τις καθηγητές/καθηγήτριες του νέου σου σχολείου.

*** Μπορείς, στη συνέχεια, να γράψεις ξανά την επιστολή σου σε ψηφιακή μορφή (π.χ., στο πρόγραμμα επεξεργασίας κειμένου Word).

Όνοματεπώνυμο: _____

Ημερομηνία: _____

Δημοτικό Σχολείο: _____

_____

_____

_____

_____

_____

_____

_____

_____

_____

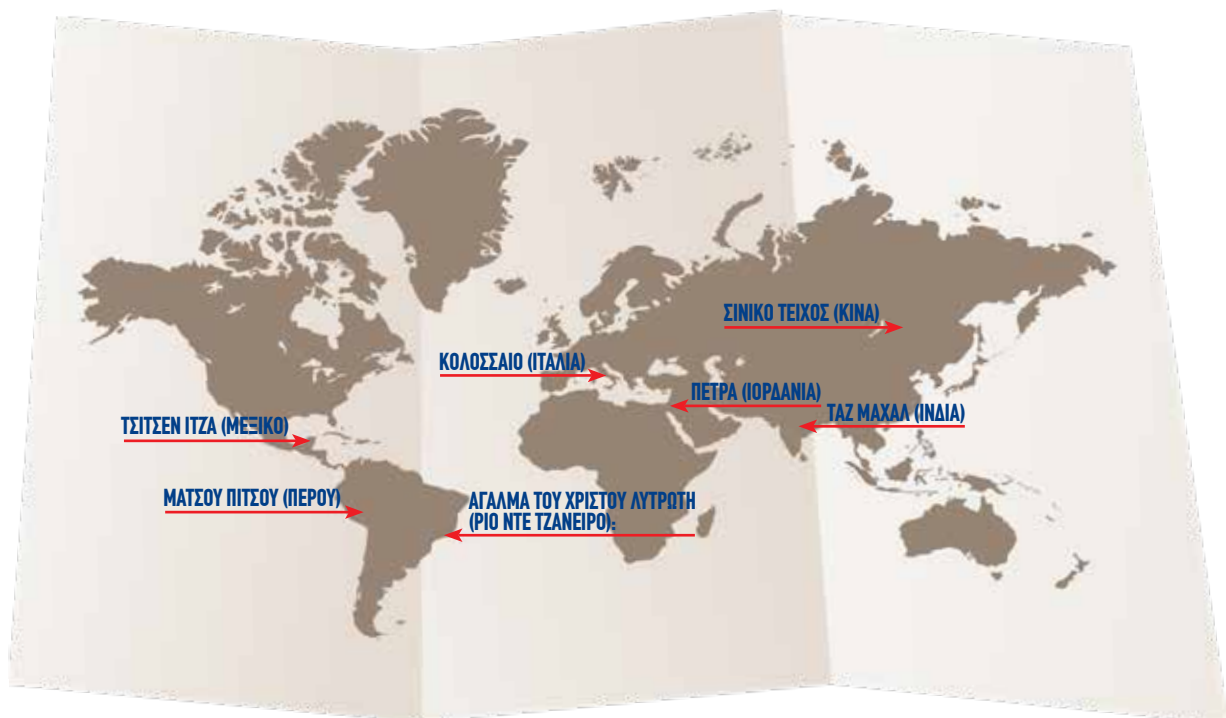
_____

A large rectangular area with a light blue background, containing 25 horizontal black lines for writing. The lines are evenly spaced and extend across most of the width of the page.

Τα Νέα Επτά Θαύματα του Κόσμου

Οι άνθρωποι ένωσαν πάντοτε την ανάγκη να δημιουργήσουν μεγάλα έργα και με καινοτόμες ιδέες κατάφερναν να φτιάχνουν θαυμαστές κατασκευές. Από την αρχαιότητα μέχρι σήμερα, υπάρχουν πολυάριθμοι κατάλογοι, που καταγράφουν τα θεαματικότερα ανθρώπινα δημιουργήματα. Τα Νέα Επτά Θαύματα του Κόσμου ψηφίστηκαν το 2007, μετά από παγκόσμια ψηφοφορία στο διαδίκτυο, μεταξύ 200 υποψήφιων ανθρώπινων κατασκευών της υπηλίου.

Μάτσου Πίτσου (Περου):

Αρχαία πόλη στα βουνά των Άνδεων, που κτίστηκε από τους Ίνκας τον 15ο αιώνα μ.Χ. και είναι το διασημότερο μνημείο του πολιτισμού τους. Χρησιμοποιήθηκε, μεταξύ άλλων, ως θερινό ανάκτορο βασιλιάδων, αστρονομικό παρατηρητήριο και θρησκευτικό κέντρο. Η Μάτσου Πίτσου βρίσκεται σε υψόμετρο 2700 μέτρων και περιλαμβάνει 200 περίπου κτίρια και κατασκευές, που χωρίζονται μεταξύ τους με τοίχους, μονοπάτια και ανοικτούς χώρους σαν πλατείες, αποδεικνύοντας τις άριστες αρχιτεκτονικές δεξιότητες των Ίνκας. Στη γλώσσα των Ίνκας, Μάτσου Πίτσου σημαίνει «αρχαίο βουνό». Η ύπαρξή της παρέμεινε άγνωστη για εκατοντάδες χρόνια. Η ανακάλυψή της, το 1911, έλυσε αρκετά από τα μυστήρια για την εξέλιξη και την ξαφνική εξαφάνιση του πολιτισμού των Ίνκας. Η Μάτσου Πίτσου θεωρείται μία ιδιαίτερη πολιτιστική περιοχή για έναν λαό που δεν υπάρχει πια.

Κολοσσαίο (Ιταλία):

Αρχαίο ρωμαϊκό αμφιθέατρο στο κέντρο της Ρώμης. Άρχισε να κατασκευάζεται από τον αυτοκράτορα Βεσπασιανό, το 72 μ.Χ., και ολοκληρώθηκε όταν στον θρόνο ήταν ο γιος του, ο Τίτος, το 80 μ.Χ. Μπορούσε να φιλοξενήσει πάνω από 50000 θεατές και είναι το μεγαλύτερο σωζόμενο αμφιθέατρο στον κόσμο. Για να κατασκευαστεί, εργάστηκαν χιλιάδες αιχμάλωτοι. Είχε 4 ορόφους σε σχήμα έλλειψης, με περιφέρεια 524 μέτρων. Οι διαστάσεις του ήταν κολοσσιαίες: 188 μέτρα μήκος, 156 μέτρα πλάτος και 48 μέτρα ύψος. Το Κολοσσαίο φιλοξενούσε δημόσιες εκδηλώσεις, κυρίως αγώνες και θεατρικές παραστάσεις. Η είσοδος στις εκδηλώσεις ήταν ελεύθερη και ξεκινούσαν με κωμικές παραστάσεις, εμφανίσεις εξωτικών ζώων και ολοκληρώνονταν με μονομαχίες μεταξύ ζώων και μονομάχων ή μεταξύ μονομάχων. Το Κολοσσαίο, ένα από τα πιο διατηρημένα αρχαιολογικά μνημεία του κόσμου, αποτελεί εντυπωσιακό παράδειγμα αρχιτεκτονικής της αρχαίας Ρώμης.

Σινικό Τείχος (Κίνα):

Σειρά από τείχη και άλλα εμπόδια που κατασκευάστηκαν, για να προστατεύουν τα βόρεια σύνορα της Κίνας από επιδρομές εχθρών. Η κατασκευή του ξεκίνησε τον 7ο αι. π.Χ. Σταδιακά, επεκτεινόταν και αναβαθμιζόταν, έως τον 17ο αιώνα. Για την κατασκευή του τείχους χρησιμοποιήθηκαν διάφορα υλικά, που υπήρχαν διαθέσιμα στην κάθε περιοχή. Για παράδειγμα, κοντά στο Πεκίνο χρησιμοποιήθηκε ασβεστόλιθος, αλλού γρανίτης, αλλού πυρότουβλο. Όπου δεν υπήρχαν κατάλληλα υλικά, το τείχος κατασκευαζόταν από απορρίμματα, που τοποθετούνταν ανάμεσα σε κομμάτια ξύλου. Το Σινικό Τείχος αποτελεί το μεγαλύτερο σε διαστάσεις ανθρώπινο οικοδόμημα στην παγκόσμια ιστορία. Μαζί με όλες τις διακλαδώσεις του, έχει συνολικό μήκος 21196 χιλιόμετρα, όσο περίπου το μισό μήκος της περιφέρειας της Γης. Το Σινικό Τείχος, ένα από τα πιο εκπληκτικά ανθρώπινα δημιουργήματα, αποτελεί το εθνικό σύμβολο της Κίνας.

Πέτρα (Ιορδανία):

Αρχαία πόλη στην έρημο της Ιορδανίας, η οποία κάποτε ήταν πολύ ανεπτυγμένη, γιατί ήταν το κέντρο των εμπορικών δρόμων της αρχαίας Αραβίας. Παρέμεινε για αρκετό καιρό κρυμμένη, μέχρι που ανακαλύφθηκε στις αρχές του 19ου αιώνα, σε μια μυστική κοιλάδα. Το μεγαλύτερο μέρος της πόλης είναι φτιαγμένο σε έναν ροδοκόκκινο βράχο, πάνω σε μαλακά πετρώματα. Οι κάτοικοί της, οι Ναβαταίοι, την ονόμαζαν Ράκμου, δηλαδή: «Βράχος με χρωματιστές ραβδώσεις». Οί Έλληνες έμποροι την ονόμασαν Πέτρα, γιατί κάθε άνοιξη οι κάτοικοι προσέφεραν, ως θυσία σε μια θεότητα, διάφορα αγαθά πάνω σε μια μεγάλη πέτρα. Στην Πέτρα, παραμένουν καλά διατηρημένα το μοναστήρι, το ρωμαϊκό θέατρο, το θησαυροφυλάκιο, τα λουτρά, και η πλατεία Ζιμπ Ατούφ. Η σπάνιας ομορφιάς αυτή πόλη θεωρείται εθνικός θησαυρός για την Ιορδανία και το πιο διάσημο τουριστικό αξιοθέατό της.

Ταζ Μαχάλ (Ινδία):

Μεγαλοπρεπής τάφος, κοντά στην πόλη Άγκρα της Ινδίας, στις όχθες του ποταμού Γιούμα. Το Ταζ Μαχάλ, που σημαίνει «Στέμμα των Παλατιών», κατασκευάστηκε γύρω από το μαυσωλείο που έκτισε ο αυτοκράτορας Σαχ Τζαχάν, για να τιμήσει την πολυαγαπημένη του σύζυγο, Μουμτάζ Μαχάλ, η οποία πέθανε το 1631. Για να ολοκληρωθούν οι εργασίες κατασκευής του, χρειάστηκαν 22 χρόνια, 20000 εργάτες και τεράστιο κόστος. Κατασκευάστηκε με λευκά μάρμαρα και διακοσμήθηκε περίτεχνα με ημιπολύτιμους λίθους. Ένας χρυσός φράχτης τοποθετήθηκε γύρω από τον τάφο της Μαχάλ, το οποίο λέγεται ότι ο Τζαχάν στόλισε με πέρλες και διαμάντια. Για την προστασία του τάφου, ο Τζαχάν τοποθέτησε 2000 φρουρούς. Το Ταζ Μαχάλ θεωρείται θρίαμβος της αρχιτεκτονικής και από τα πιο εμβληματικά αριστουργήματα, αφιερωμένο στη ρομαντική αγάπη.

Άγαλμα του Χριστού Λυτρωτή (Ρίο Ντε Τζανέιρο):

Εμβληματικό άγαλμα του Ιησού Χριστού, που δεσπόζει στην κορυφή του λόφου Κορκοβάντο, στη Βραζιλία, προσφέροντας εκπληκτική θέα στην πόλη του Ρίο ντε Τζανέιρο και στην παραλία της Κοπακαμπάνα. Το άγαλμα κτίστηκε, για να γιορταστούν τα 100 χρόνια ανεξαρτησίας της Βραζιλίας. Είναι το πιο πρόσφατο από τα νέα επτά θαύματα του κόσμου. Κατασκευαζόταν από το 1926 έως το 1931. Έχει ύψος 32 μέτρα, ζυγίζει 1000 τόνους και είναι κατασκευασμένο με πέτρα, η οποία έφθασε από την πόλη Λίμχαμ της Σουηδίας. Ο Ιησούς στέκεται με απλωμένα τα χέρια σαν να καλωσορίζει τον κόσμο, σε ύψος 710 μέτρων, με τρόπο ώστε να ατενίζει τις φτωχογειτονιές (φαβέλες) και τις πλούσιες συνοικίες του Ρίο. Το Άγαλμα του Χριστού Λυτρωτή είναι διάσημο σύμβολο της χριστιανικής πίστης.

Τσιτσέν Ιτζά (Μεξικό):

Ιερή αρχαία πόλη των Μάγια, χτισμένη τον 7ο αιώνα μ.Χ., που είναι το πιο θαυμαστό δείγμα του πολιτισμού τους. Χωρίς να έχουν μεταλλικά εργαλεία ή τροχό, οι Μάγια έχτιζαν επιβλητικά κτήρια, με έντονα χρώματα, καλυμμένα με σύμβολα της ιερογλυφικής τους γραφής. Στη μέση της Τσιτσέν Ιτζά, δεσπόζει, με τον επιβλητικό της όγκο, η πυραμίδα του Κοκουλκάν. Οι Μάγια φημίζονται για τις γνώσεις τους στην αστρονομία και για τη δημιουργία του ημερολογίου τους. Η πυραμίδα αυτή έχει 365 σκαλοπάτια, που αντιστοιχούν στις 365 ημέρες του «Ημερολογίου των Μάγια». Η Τσιτσέν Ιτζά ήταν εξαφανισμένη στη ζούγκλα για πάρα πολλά χρόνια. Μέχρι και σήμερα, δεν έχει αποδειχθεί με βεβαιότητα γιατί οι Μάγια την εγκατέλειψαν, πριν από περίπου 1200 χρόνια. Κάποιοι αρχαιολόγοι μιλούν για ξηρασία, άλλοι για πόλεμο και άλλοι για μία τρομερή ασθένεια. Χρειάστηκε περισσότερο από έναν αιώνα, για να αποκωδικοποιηθούν κάποια από τα μυστικά των Μάγια. Στην Τσιτσέν Ιτζά οι αρχαιολόγοι πιστεύουν ότι κρύβονται ακόμη πολλά μυστικά των Μάγια.

Τα θαυμαστά αυτά δημιουργήματα του ανθρώπινου πολιτισμού είναι από τους πιο δημοφιλείς τουριστικούς προορισμούς και τα πιο πολυφωτογραφημένα σημεία του κόσμου, γοητεύοντας εκατομμύρια τουριστών από όλο τον κόσμο. Τα εντυπωσιακά αυτά επιτεύγματα αναγνωρίζονται από την UNESCO ως μνημεία Παγκόσμιας Κληρονομιάς, αφού θεωρούνται σημαντικότερες ιστορικές και πολιτιστικές περιοχές του παγκόσμιου πολιτισμού.

Να διαβάσετε το κείμενο: «Τα Νέα Επτά Θαύματα του Κόσμου» και να προχωρήσετε στις δραστηριότητες που ακολουθούν:

1. Να γράψετε τρεις (3) πληροφορίες που αντλήσατε από το κείμενο, δύο (2) ενδιαφέροντα στοιχεία και μία (1) απορία που εξακολουθείτε να έχετε, σε σχέση με το κείμενο:

ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΕΣ ΠΟΥ ΕΜΑΘΑ ΑΠΟ ΤΟ ΚΕΙΜΕΝΟ

3

1. _____
2. _____
3. _____

ΕΝΔΙΑΦΕΡΟΝΤΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΓΙΑ ΤΟ ΚΕΙΜΕΝΟ

2

1. _____
2. _____

ΑΠΟΡΙΑ ΠΟΥ ΕΞΑΚΟΛΟΥΘΩ ΝΑ ΕΧΩ ΓΙΑ ΤΟ ΚΕΙΜΕΝΟ

1

1. _____

2. Να κυκλώσετε αν οι παρακάτω πληροφορίες είναι **ΣΩΣΤΟ** ή **ΛΑΘΟΣ**:

Το **Μάτσο Πίτσου** βρίσκεται στο σημερινό Μεξικό. ΣΩΣΤΟ - ΛΑΘΟΣ

Δεν υπάρχουν πλέον μυστικά για τη ζωή των **Μάγια**. ΣΩΣΤΟ - ΛΑΘΟΣ

Οι **Ίνκας** ήταν γνωστοί για το ημερολόγιό τους. ΣΩΣΤΟ - ΛΑΘΟΣ

Το **Άγαλμα του Χριστού Λυτρωτή** βρίσκεται στη Σουηδία. ΣΩΣΤΟ - ΛΑΘΟΣ

Ο τάφος της **Μουμτάζ Μαχάλ** είχε χρυσό φράκτη. ΣΩΣΤΟ - ΛΑΘΟΣ

Το **Σινικό Τείχος** φτιάχτηκε παντού με γρανίτη ή ασβεστόλιθο. ΣΩΣΤΟ - ΛΑΘΟΣ

Οι **Μάγια** είχαν ανακαλύψει τον τροχό. ΣΩΣΤΟ - ΛΑΘΟΣ

Στο **Κολοσσαίο** γίνονταν αποκλειστικά μονομαχίες. ΣΩΣΤΟ - ΛΑΘΟΣ

3. Να αντιστοιχίσετε τις πληροφορίες με την ανθρώπινη κατασκευή:

Πληροφορίες	Ανθρώπινη Κατασκευή
Κτίστηκε προς τιμή της αγάπης.	Μάτσου Πίτσου
Κατασκευάστηκε με πέτρα από τη Σουηδία.	Τσιτσέν Ιτζά
Πήρε το όνομά της από Έλληνες εμπόρους.	Κολοσσαίο
Ίσως να κρύβει μυστικά αστρονομίας.	Πέτρα
Διεξάγονταν μονομαχίες με ζώα και ανθρώπους.	Ταζ Μαχάλ
Βρίσκεται σε υψόμετρο 2700 μέτρων.	Σινικό Τείχος
Η μεγαλύτερη κατασκευή στην παγκόσμια ιστορία.	Άγαλμα του Χριστού Λυτρωτή

4. Να χρωματίσετε στο κείμενο τα δομικά μέρη της παραγράφου που αναφέρονται στο **Σινικό Τείχος**, ως εξής: θεματική πρόταση (με πράσινο), λεπτομέρειες (με πορτοκαλί), κατακλείδα (με κόκκινο).

5. Αν είχατε τη δυνατότητα να επισκεφτείτε κάποιο από τα νέα επτά θαύματα του κόσμου, ποιο θα διάλεγες; Να γράψεις μία παράγραφο, με θεματική πρόταση, λεπτομέρειες και κατακλείδα, αιτιολογώντας την απάντησή σου.

○ _____

○ _____

○ _____

○ _____

○ _____

○ _____

○ _____

○ _____

○ _____

○ _____

○ _____

○ _____

○ _____

6. Να αντλήσετε από το κείμενο και να γράψετε πληροφορίες, συνδέοντας **κύριες και δευτερεύουσες προτάσεις**.

Κύρια και δευτερεύουσα **χρονική** πρόταση (συνδέονται με χρονικούς συνδέσμους, όπως: «όταν», «καθώς», «πριν»)

Κύρια και δευτερεύουσα **αιτιολογική** πρόταση (συνδέονται με αιτιολογικούς συνδέσμους, όπως: «γιατί», «επειδή»)

Κύρια και δευτερεύουσα **συμπερασματική** πρόταση (συνδέονται με συμπερασματικούς συνδέσμους, όπως: «ώστε να», «που»)

Κύρια και δευτερεύουσα **εναντιωματική** πρόταση (συνδέονται με εναντιωματικούς συνδέσμους, όπως: «αν και», «ενώ»)

Κύρια και δευτερεύουσα **τελική** πρόταση (συνδέονται με τους τελικούς συνδέσμους για να και να)

Οι σελίδες 190-199 της Γραμματικής Ε΄ και Στ΄ Δημοτικού και οι συμβουλές στην παρένθεση θα σας βοηθήσουν

7. Να γράψετε ολογράφως τις πληροφορίες του κειμένου, που αντιστοιχούν στους παρακάτω αριθμούς, όπως το παράδειγμα:

365 Η πυραμίδα στη μέση της Τσιτσέν Ιτζά έχει **τριακόσια εξήντα πέντε (365)** σκαλοπάτια.

1200

48

524

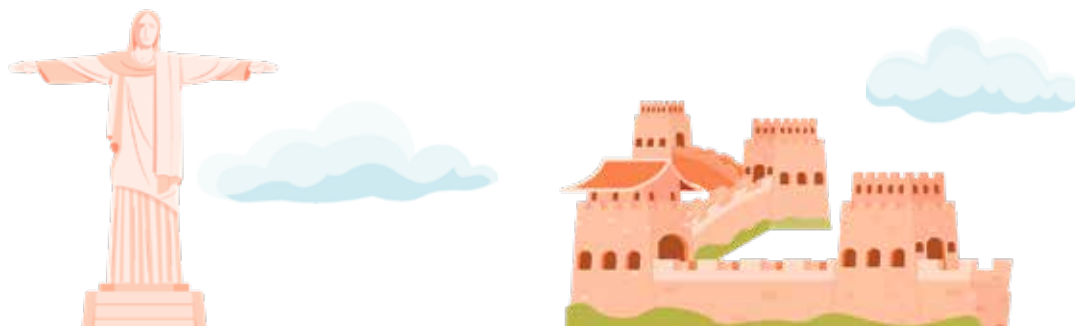
2700

20000

8. Να **υπογραμμίσετε** στο κείμενο τις **παθητικές μετοχές** (με κατάληξη -μένος, -μένη, -μένο).
Γιατί, άραγε, χρησιμοποιούνται **παθητικές μετοχές** (-μένος, -μένη, -μένο), σε αυτό το κείμενο;

Κάποιες φορές, μπερδεύουμε τις παθητικές μετοχές με τα επίθετα. Γιατί, νομίζετε;

9. Στο κείμενο για τα Νέα Επτά Θαύματα του Κόσμου υπάρχουν πολλά **επίθετα** και **επιρρήματα**.

Γιατί χρησιμοποιούνται αρκετά επίθετα;

Γιατί χρησιμοποιούνται αρκετά επιρρήματα;

---

10. Να εντοπίσετε στο κείμενο όσα περισσότερα **επίθετα** και **επιρρήματα** μπορείτε. Στη συνέχεια, να τα καταγράψετε, με τη βοήθεια του παρακάτω πίνακα, αναλόγως.

ΕΠΙΘΕΤΑ			
Βαθμοί σύγκρισης των επιθέτων			
θετικός βαθμός	συγκριτικός βαθμός	σχετικός υπερθετικός βαθμός	απόλυτος υπερθετικός βαθμός
ΕΠΙΡΡΗΜΑΤΑ			
Είδη επιρρημάτων			
τοπικά	χρονικά	ποσοτικά	τροπικά

Οι **σελίδες 107-111** της Γραμματικής Ε' και Στ' Δημοτικού θα σας βοηθήσουν για τους βαθμούς σύγκρισης των επιθέτων και η **σελίδα 163** για τα είδη των επιρρημάτων

11. Να υπογραμμίσετε στο κείμενο σύνθετες λέξεις. Στη συνέχεια, να αναλύσετε **τέσσερις** από αυτές τις λέξεις στα **συνθετικά** τους, όπως το παράδειγμα:

αμφιθέατρο: αμφί + θέατρο

_____ : _____ + _____

_____ : _____ + _____

_____ : _____ + _____

_____ : _____ + _____

12. Να μελετήσετε, με τη βοήθεια και λεξικού, τις **σύνθετες** λέξεις **αστρονομία** και **αστυνομία**. Αφού τις αναλύσετε στα συνθετικά τους, να γράψετε τη σημασία τους:

αστρονομία: _____ + _____

_____

αστυνομία: _____ + _____

_____

Να γράψετε τρεις λέξεις που αρχίζουν από το πρώτο συνθετικό της λέξης **αστυνομία**:

_____

Να γράψετε τρεις λέξεις που τελειώνουν με το δεύτερο συνθετικό της λέξης **αστρονομία**:

_____

Να σχολιάσετε και να συγκρίνετε τα συνθετικά των δύο λέξεων. Τι συμπεραίνετε;

_____

_____

_____

_____

A large, light blue rectangular area containing 25 horizontal black lines, serving as a writing template.

ΔΙΑΒΑΖΟΝΤΑΣ ΚΕΙΜΕΝΑ ΩΣ ΚΑΘΡΕΦΤΗΣ – ΠΑΡΑΘΥΡΟ – ΠΟΡΤΑ

Με βάση τα κείμενα που έχετε μελετήσει, μπορείτε να συζητήσετε στην τάξη όσα διαβάσετε ως καθρέφτη, παράθυρο, πόρτα.

Τα κείμενα ως καθρέφτης:

Βρίσκουμε στο κείμενο στοιχεία του εαυτού και της ζωής μας, γνωστές μας γνώσεις και πληροφορίες, δικές μας απόψεις και προσωπικές εμπειρίες.

Τα κείμενα ως παράθυρο:

Μαθαίνουμε νέες πληροφορίες, αποκτούμε γνώσεις, στάσεις και δεξιότητες. Γνωρίζουμε νέους ανθρώπους και πολιτισμούς, νέες συνήθειες, εμπειρίες, άλλους κόσμους.

Τα κείμενα ως πόρτα:

Οδηγούμαστε σε νέες πράξεις, νέες δραστηριότητες, σε επικοινωνία με άλλους/ες, σε αλλαγές στη ζωή μας, κάνουμε δράσεις για εμάς και για άλλους/ες, βάζουμε στόχους.

ΣΧΟΛΙΚΕΣ ΑΝΑΜΝΗΣΕΙΣ!

Το σχολείο σου ετοιμάζει ένα αναμνηστικό λεύκωμα. Κάθε παιδί της Στ' τάξης, μπορεί, **ΠΡΟΑΙΡΕΤΙΚΑ**, να γράψει μια ανάμνησή του, για τα χρόνια που πέρασε στο δημοτικό σχολείο. Η ανάμνηση αυτή μπορεί να αφορά σε ένα αστέιο περιστατικό, μία δύσκολη περίοδο, μία χαρούμενη στιγμή, ένα παράξενο γεγονός ή κάτι άλλο.

ΑΝ ΘΕΛΕΙΣ, μπορείς να διαλέξεις μία ξεχωριστή για σένα σχολική ανάμνηση και να συμμετέχεις στο λεύκωμα.

Αφού γράψεις τον τίτλο της ανάμνησής σου, να την αφηγηθείς με λεπτομέρειες (πού, πότε, τι έγινε, ποιοι/ες συμμετείχαν, ποια κατάληξη είχε). Στο τέλος, να γράψεις γιατί διάλεξες τη συγκεκριμένη ανάμνηση για το λεύκωμα του σχολείου σου.

*** Η προετοιμασία για το λεύκωμα μπορεί να γίνει στο τετράδιό σου. Ακολούθως, «σκεφτείτε έξω από το κουτί» για το πώς μπορεί να φτιαχτεί το λεύκωμα (π.χ., τρισδιάστατα, ψηφιακά, με αειφόρα υλικά).

Αγαπητά μας παιδιά,

Συγχαρητήρια για την επιτυχή ολοκλήρωση ενός σημαντικού κεφαλαίου στη ζωή σας! Το Δημοτικό ήταν μια περίοδος γεμάτη μάθηση, ανακαλύψεις και φιλία. Με τους θησαυρούς που έχετε στις αποσκευές σας, είστε έτοιμοι και έτοιμες να εξερευνήσετε ένα σπουδαίο κεφάλαιο που ανοίγεται μπροστά σας: το Γυμνάσιο! Στο ταξίδι για τη γνώση είναι σημαντικό να απολαμβάνετε κάθε στιγμή. Το μάθημα της Νέας Ελληνικής Γλώσσας συνεχίζει τη διαδρομή του... Συνοδοιπόρος σας είναι το βιβλιάρaki που κρατάτε στα χέρια σας. Ευελπιστούμε ότι θα αποτελέσει για εσάς έναν χρήσιμο οδοδείκτη για το μάθημα της Νέας Ελληνικής Γλώσσας της Α' Γυμνασίου.

Είμαστε βέβαιοι ότι θα επιτύχετε!

Καλό Καλοκαίρι!

ΣΗΜΕΙΩΣΗ:

Σας υπενθυμίζουμε ότι το βιβλιάρaki «Μεγαλώνοντας ΔΗΜΙΟΥΡΓΟΥΜΕ... ΔΗΜΙΟΥΡΓΩΝΤΑΣ μεγαλώνουμε!» χρειάζεται να το φυλάξετε, έτσι ώστε τον **Σεπτέμβριο** να το μεταφέρετε μαζί σας στο **Γυμνάσιο**.

Μαζί με τους/τις φιλολόγους σας, θα συνεχίσετε τη διαδρομή!

Είχε ο Beethoven TIKTOK;

Έχουν περάσει πολλά χρόνια από τότε που, ρωτώντας τη μικρή κόρη φίλης αν γνωρίζει τον Beethoven, εκείνη ενθουσιασμένη μου είχε απαντήσει «Μα φυσικά! Είναι σκύλος σε ταινία στο σινεμά!».¹ Είχα γελάσει αλλά και προβληματιστεί με την απάντησή της. Δεν είχαν αλλάξει και πολλά από τα δικά μου νεανικά χρόνια, όταν η κλασική μουσική να με θεωρούνταν βασικό στοιχείο της τέχνης και του δυτικού πολιτισμού, ωστόσο δεν ήταν ιδιαίτερα δημοφιλής στα παιδιά της ηλικίας μου ή περιοριζόταν σε όσες και όσους ήμασταν σπουδαστές μουσικής ή ζούσαμε σε περιβάλλον με κλασικές μουσικές ανησυχίες.

Η κλασική μουσική -και μόνο από το όνομά της- είναι κάπως «καταδικασμένη» να εγκλωβίζεται στο παρελθόν. Επιπλέον, θεωρείται από πολλούς ελιτίστικη, «δύσκολη», βαρετή, απόμακρη. Και σίγουρα ακούγεται κάπως «παλιακή», αφού γράφτηκε για όργανα που δεν μπαίνουν στην πρίζα, ακολουθεί ως επί το πλείστον τους πρωταρχικούς κανόνες αρμονίας και παραπέμπει σε έναν περασμένο χωροχρόνο. Ωστόσο, η αξία, η ομορφιά και το μεγαλείο της κλασικής μουσικής είναι δεδομένα και αναμφισβήτητα, αρκεί να υπάρχει η θέληση και η διάθεση να τα ανακαλύψουμε. Κάτι τέτοιο φαίνεται να συμβαίνει τα τελευταία χρόνια και μάλιστα από τις νεότερες γενιές!

Έρευνα που δημοσιεύτηκε πρόσφατα² δείχνει ότι οι νέοι ακούν περισσότερο κλασική μουσική από τους γονείς τους, αλλά και το ότι η κλασική μουσική έχει αυξήσει τη δημοτικότητά της γενικά στις νέες γενιές.[...]

¹Πρόκειται για την ομώνυμη ταινία παραγωγής 1992, στην οποία πρωταγωνιστεί ένα αξιολάτρευτο κουτάβι του Αγίου Βερνάρδου, ο Beethoven.

²Η έρευνα δημοσιεύτηκε από τη Βασιλική Φιλαρμονική Ορχήστρα (RPO) του Λονδίνου και έδειξε ότι σε ποσοστό 74% οι Βρετανοί ηλικίας έως εικοσιπέντε ετών είναι πιθανόν να επιλέξουν κλασικά ακούσματα, με το ποσοστό να πέφτει σε μόλις 46% στα άτομα ηλικίας πενήντα πέντε και άνω.

Πώς όμως προέκυψε αυτό; Κατ' αρχάς το διαδίκτυο, η ευρεία διάδοση τόσων πληροφοριών, η άνοδος των υπηρεσιών streaming³, των playlists⁴ και των διαδικτυακών μουσικών πλατφορμών διευκόλυνε την πρόσβαση και την εξερεύνηση της κλασικής μουσικής από τους νέους ανθρώπους. Επίσης, οι νεότεροι ακροατές εκτίθενται εύκολα και άμεσα σε κλασικά ακούσματα μέσω διάφορων σύγχρονων εφαρμογών όπως βιντεοπαιχνίδια, ταινίες, σειρές, διαφημίσεις και άλλες εκφράσεις της pop κουλτούρας, κάτι που συμβάλλει στο να γίνει η μουσική αυτή πιο προσιτή, οικεία και ελκυστική.

Ωστόσο, το κυριότερο κίνητρο για τους νέους να ακούν κλασική μουσική φαίνεται να είναι οι συνομήλικοί τους μουσικοί! Η νέα γενιά καλλιτεχνών κλασικής μουσικής που, χρησιμοποιώντας τις σύγχρονες τεχνολογίες και φυσικά τα μέσα κοινωνικής δικτύωσης, μοιράζονται την αγάπη τους για το είδος.

Τέλος, ας έχουμε κατά νου πως [...] τα παιδιά αυτά μεγάλωσαν γνωρίζοντας την κλασική μουσική και μάλιστα συνδυάζοντάς την με ευχάριστες δραστηριότητες. Έμαθαν λοιπόν να την εκτιμούν και να την αποζητούν στη ζωή τους.

Μαρία Σπανουδάκη
(Διασκευή)

Πηγή: <https://a8inea.com/oi-neoi-akoun-klasiki-mousiki/>

Ημερομηνία ανάρτησης: 02/02/2023

Ημερομηνία ανάκτησης: 23/10/2023

³υπηρεσιών streaming : υπηρεσιών μετάδοσης/αναπαραγωγής ήχου.

⁴των playlists: συλλογές από βίντεο και τραγούδια σε μια μουσική λίστα αναπαραγωγής.

1. Να σχολιάσετε τον τίτλο του κειμένου:

α) Πιστεύετε ότι ανταποκρίνεται στο περιεχόμενό του; Να δικαιολογήσετε την απάντησή σας με στοιχεία που θα βρείτε στο κείμενο.

β) Αφού προσδιορίσετε το σημείο στίξης που υπάρχει στον τίτλο του κειμένου να αναφέρετε πώς ονομάζονται και τι δηλώνουν οι προτάσεις που τελειώνουν με αυτό το σημείο στίξης.

γ) Να αντικαταστήσετε το συγκεκριμένο σημείο στίξης με θαυμαστικό. Τι είδους πρόταση έχει δημιουργηθεί;

δ) Τι εκφράζει ο καινούριος τίτλος του κειμένου; Μήπως το νέο είδος πρότασης (τίτλος) καθορίζει διαφορετικό περιεχόμενο και για το κείμενο που θα ακολουθήσει;

---

2. Αφού διαβάσετε προσεκτικά το κείμενο να σημειώσετε **ΣΩΣΤΟ** ή **ΛΑΘΟΣ** στις πιο κάτω προτάσεις:

α. Η κλασική μουσική, λόγω του χαρακτήρα της, συνδέεται περισσότερο με το παρελθόν.

ΣΩΣΤΟ - ΛΑΘΟΣ

β. Τα τελευταία χρόνια παρατηρείται αυξημένο ενδιαφέρον για την κλασική μουσική.

ΣΩΣΤΟ - ΛΑΘΟΣ

γ. Οι διαδικτυακές πλατφόρμες εμποδίζουν τη διάδοση της κλασικής μουσικής.

ΣΩΣΤΟ - ΛΑΘΟΣ

δ. Οι νέοι σήμερα έρχονται σε επαφή με την κλασική μουσική κυρίως από τους συνομήλικούς τους μουσικούς.

ΣΩΣΤΟ - ΛΑΘΟΣ

3. α) Να περιγράψετε τις **εικόνες** που συνοδεύουν το κείμενο και στη συνέχεια να αποφασίσετε, αν συμπληρώνουν ή/και ενισχύουν το νόημα του κειμένου ή αν το κάνουν απλώς πιο ελκυστικό.

β) Πώς ονομάζονται τα κείμενα που στέλνουν με **πολλούς τρόπους** (π.χ. εικόνες, σύμβολα, χάρτες, σχεδιαγράμματα, κ. ά.) τα μηνύματά τους;

---

4. Το κείμενο ξεκινά με την **αφήγηση** ενός **περιστατικού**. Γιατί, κατά τη γνώμη σας, η συγγραφέας επιλέγει να αρχίσει με αυτόν τον τρόπο το κείμενό της;

---

5. Η συγγραφέας χρησιμοποιεί τον κειμενικό τύπο της αφήγησης σε ολόκληρο το κείμενο; Αν όχι, ποιον άλλο κειμενικό τύπο μπορείτε να εντοπίσετε και σε ποια σημεία;

---

6. Να εξηγήσετε, γιατί η λέξη «καταδικασμένη» βρίσκεται σε **εισαγωγικά**. Ποια η πρόθεση της συγγραφέως με τη χρήση των εισαγωγικών;

---

7. «Η κλασική μουσική – και μόνο από το όνομά της– είναι κάπως «καταδικασμένη» να εγκλωβίζεται στο παρελθόν. Επιπλέον, θεωρείται από πολλούς ελιτίστικη, «δύσκολη», βαρετή, απόμακρη. Και σίγουρα ακούγεται κάπως «παλιακή», αφού γράφτηκε για όργανα που δεν μπαίνουν στην πρίζα, ακολουθεί ως επί το πλείστον τους πρωταρχικούς κανόνες αρμονίας και παραπέμπει σε έναν περασμένο χωροχρόνο.»

α) Η πιο πάνω παράγραφος έχει «χάσει» την τελευταία της πρόταση, στην οποία διατυπώνεται ένα **συμπέρασμα**, μια **σύντομη ανακεφαλαίωση** της άποψης που έχει διατυπωθεί. Θα βοηθήσετε να τη βρει; Να επιλέξετε την πιο κατάλληλη:

- A. Επομένως, είναι πιθανόν οι νέοι να ακούνε μόνο κλασική μουσική.
- B. Επομένως, είναι πιθανόν οι νέοι να μην ακούνε κλασική μουσική.
- Γ. Επομένως, οι νέοι στρέφονται στην παραδοσιακή μουσική.

β) Να βάλετε σε κύκλο τον σωστό όρο: Η πιο πάνω πρόταση που έχετε επιλέξει ονομάζεται θεματική πρόταση / λεπτομέρεια / κατακλείδα της παραγράφου.

8. Ποιο είδος μουσικής προτιμούν σήμερα οι νέοι της ηλικίας σας και γιατί; Να αναπτύξετε την άποψή σας σε μια **παράγραφο 60 λέξεων**. (Προσοχή! Η παράγραφος θα πρέπει να περιλαμβάνει **θεματική πρόταση, λεπτομέρειες, κατακλείδα**)

---

9. α) Αφού υπογραμμίσετε τα **ρήματα** της πρώτης παραγράφου του κειμένου να γράψετε **ποια χρονική βαθμίδα** χρησιμοποιείται περισσότερο και πότε. Τι θέλει να δηλώσει η συγγραφέας του κειμένου με αυτή την επιλογή;

β) Να εξετάσετε με προσοχή τα ρήματα της δεύτερης παραγράφου. Ποια αλλαγή παρατηρείτε στη χρονική βαθμίδα; Με ποιον τρόπο αυτή η αλλαγή «βοηθά» στην παρουσίαση των συγκεκριμένων πληροφοριών;

γ) Να μετατρέψετε όλα τα ρήματα της δεύτερης παραγράφου στον **Εξακολουθητικό Μέλλοντα** και να ξαναδιαβάσετε το κείμενο. Πώς επηρεάζει η αλλαγή χρονικής βαθμίδας το περιεχόμενο της παραγράφου, αλλά και του κειμένου γενικότερα;

Ρήματα → **Εξακολουθητικός Μέλλοντας**

<hr/>	<hr/>
<hr/>	<hr/>
<hr/>	<hr/>
<hr/>	<hr/>
<hr/>	<hr/>
<hr/>	<hr/>
<hr/>	<hr/>

}	<hr/>
	<hr/>
	<hr/>
	<hr/>
	<hr/>
	<hr/>
	<hr/>

10. Η κλασική μουσική - και μόνο από το όνομά της - είναι κάπως «καταδικασμένη» να εγκλωβίζεται στο παρελθόν.

- α. Να εντοπίσετε το **Υποκείμενο** και την ιδιότητα που αποδίδεται σε αυτό (= **το Κατηγορούμενο**) στην υπογραμμισμένη πρόταση.
- β. Να δώσετε μια δική σας ιδιότητα (μονολεκτικά ή περιφραστικά) στο Υποκείμενο με παρόμοια ή αντίθετη σημασία.

11. Να αντικαταστήσετε την πιο κάτω υπογραμμισμένη λέξη με την πιο κατάλληλη **συνώνυμή** της από τις λέξεις που σας δίνονται:

«... ωστόσο δεν ήταν ιδιαίτερα **δημοφιλής** στα παιδιά της ηλικίας μου»

- α. ευχάριστη
- β. άγνωστη
- γ. διαδεδομένη
- δ. δημιουργική

12. Να ξαναδιαβάσετε την τρίτη παράγραφο του κειμένου και να βοηθήσετε τις πιο κάτω λέξεις να βρουν το αντίθετό τους.

α. λιγότερο

γ. ειδικά

β. παλιότερα

δ. έχει μειώσει

13. Αφού κρατήσετε ένα **σημειωματάριο** των κυριότερων **ιδεών** του κειμένου «**Είχε ο Beethoven TikTok;**», στη συνέχεια να διαβάσετε το επόμενο κείμενο «**Μαθήματα χορού κόντρα στη σχολική βία**» και να απαντήσετε στις δραστηριότητες που ακολουθούν.

Μαθήματα χορού κόντρα στη σχολική βία

«Δεν μ' ενδιαφέρει πώς κινούνται, αλλά τι τους συγκινεί», είχε πει κάποτε για τους χορευτές της η θρυλική χορογράφος Πίνα Μπούους. Τη φιλοσοφία της φαίνεται να ενστερνίζεται πλήρως η ομάδα σύγχρονου χορού Battery Dance Company (BDC), με το μοναδικό εκπαιδευτικό πρόγραμμα για εφήβους «Dancing to connect». [...]

«Αυτό το συναρπαστικό πρόγραμμα που απευθύνεται σε μαθητές δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης επιδιώκει να ενδυναμώσει τη δημιουργικότητα και την αυτοπεποίθησή τους, διδάσκοντάς τους παράλληλα μαθήματα ανεκτικότητας, κατανόησης και σεβασμού για τη διαφορετικότητα, καθώς τα παιδιά καλούνται να συνεργαστούν με ανθρώπους από ετερόκλητα πολιτισμικά περιβάλλοντα», δήλωσε στη συνέντευξη Τύπου ο Ντάνιελ Σμιθ, πρέσβης των ΗΠΑ στην Ελλάδα. [...]

Η Battery Dance Company, [...] δραστηριοποιείται έντονα σε θέματα εκπαίδευσης, απευθύνοντας προγράμματα σε κοινωνικές ομάδες που δεν έχουν συχνά πρόσβαση σε καλλιτεχνικά σεμινάρια. Σκοπός των προγραμμάτων είναι πάντοτε η αφύπνιση της δημιουργικότητας και η γεφύρωση των πολιτισμών μέσα από τη στενή συνεργασία για ένα κοινό αποτέλεσμα. Συγκεκριμένα, το πρότζεκτ «Dancing to connect» ξεκίνησε το 2006 από την Γκάνα, τις Φιλιππίνες και τη Δανία και έχει περιοδεύσει σε περισσότερες από 30 χώρες. [...]

Στο πρόγραμμα θα συμμετάσχουν παιδιά από διαφορετικά σχολεία, παιδιά διαφορετικών αφετηριών, διαφορετικών οικονομικών και κοινωνικών δεδομένων, τα οποία θα κληθούν να συνεργαστούν. Μέσα από τέτοια προγράμματα έχει αποδειχθεί ότι χτίζουμε πολίτες που διεκδικούν το δικαίωμα στην τέχνη και στην ποιότητα ζωής», σημείωσε η διευθύντρια επικοινωνίας και μάρκετινγκ της Στέγης Γραμμάτων και Τεχνών, Αφροδίτη Παναγιωτάκου.

Ποιο είναι το κριτήριο συμμετοχής των παιδιών; Ένα και μόνο: το ενδιαφέρον τους. Στο «Dancing to connect» δεν έχει καμία σημασία η προηγούμενη ενασχόληση των παιδιών με τον χορό, ή το «ταλέντο» τους. Εδώ σκοπός είναι η έκφραση. «Αυτό το εκπαιδευτικό πρόγραμμα φιλοδοξεί να βάλει τον χορό μέσα στο σχολείο, στις σχολικές αίθουσες, κάτι που ενδεχομένως λείπει. Δεν αποσκοπεί να αντικαταστήσει τη σχολική διαδικασία, αλλά αντιθέτως να τη συμπληρώσει», δήλωσε σχετικά η Μυρτώ Λάβδα, υπεύθυνη των εκπαιδευτικών προγραμμάτων της Στέγης, ενώ η Νέλλη Παπαχελά, πρόεδρος του ΟΠΑΝ-ΔΑ, τόνισε: «Θέλουμε να προαγάγουμε την ανεκτικότητα και τη συνεργασία ως αντίδοτο στον θυμό και στη βία.»

Μελίνα Σιδηροπούλου
(Διασκευή)

Πηγή: <http://politropi.greek-language.gr/keimeno/mathimata-xorou/>
Ημερομηνία ανάκτησης: 21/01/2024

Να εξηγήσετε:

α. Με ποιους τρόπους η μουσική και ο χορός (σε κάθε κείμενο αντίστοιχα) έχουν γίνει πιο προσιτά (διαδόθηκαν) στους νέους;

β. Πώς σε κάθε περίπτωση περιορίστηκαν οι ανισότητες και οι δυσκολίες πρόσβασης στην τέχνη;

---

14. Να υπογραμμίσετε τρεις **σύνθετες** λέξεις από την πρώτη παράγραφο του κειμένου. Στη συνέχεια να τις χωρίσετε στα συνθετικά τους και να προσδιορίσετε το μέρος του λόγου στο οποίο ανήκει το κάθε συνθετικό, με βάση τον πίνακα που ακολουθεί.

Σύνθετη λέξη	α' συνθετικό	μέρος του λόγου	β' συνθετικό	μέρος του λόγου

15. «Αυτό το συναρπαστικό πρόγραμμα απευθύνεται σε μαθητές δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης...»

- α. Να αναγνωρίσετε συντακτικά τους όρους που είναι υπογραμμισμένοι στην πιο πάνω πρόταση.
- β. Να βάλετε σε κύκλο μόνο τους όρους που είναι «απαραίτητοι» σε μια **Απλή πρόταση**.
- γ. Ποιος όρος «περισσεύει» και σε ποιο είδος προτάσεων [ως προς τη **δομή**] τον συναντάμε;

---

16. Ο/Η αγαπημένος/η σας φίλος/η έχει μετακομίσει στο εξωτερικό. Να του/της γράψετε μια επιστολή (σε ηλεκτρονική μορφή, Word Comic Sans MS 12'), στην οποία να περιγράψετε τη νέα σας δραστηριότητα/ το νέο σας χόμπι.

Προφορική Συζήτηση:

- 17. α.** Αφού μελετήσετε τα αποσπάσματα από την πιο κάτω είδηση να εκφράσετε τις πρώτες σκέψεις και τα συναισθήματά σας. [Τι σας προκαλεί ενδιαφέρον / τι σας προβληματίζει / τι θα θέλατε να μάθετε περισσότερο / σε ποια συμπεράσματα καταλήγετε, κ.ά.]
- β.** Να σαρώσετε τον κωδικό που ακολουθεί και να διαβάσετε ολόκληρο το άρθρο.

Μουσική

Στέλιος Κερασιδής: Ο 9χρονος Έλληνας «Μότσαρτ» που... τρέλανε το αεροδρόμιο της Ρώμης και έγινε viral

Έχει αξιολογηθεί ως ένα από τα 100 καλύτερα ταλέντα του κόσμου στα πρόσφατα Global Child Prodigy Awards

Τον αποκαλούν «9χρονο Μότσαρτ» και όχι άδικα. Ο λόγος για τον Στέλιο Κερασιδή, το παιδί θαύμα της μουσικής, τον οποίο πολλοί έχουν φτάσει να συγκρίνουν με τον μεγάλο Βόλφγκανγκ Αμαντέους Μότσαρτ.

Έχει αξιολογηθεί ως ένα από τα 100 καλύτερα ταλέντα του κόσμου στα πρόσφατα Global Child Prodigy Awards, ήταν ο νεότερος πιανίστας που έπαιξε ποτέ στο Ηρώδειο και ταυτόχρονα ο νεότερος Έλληνας σολίστ που εμφανίστηκε στο φημισμένο Carnegie Hall της Νέας Υόρκης και στο Royal Albert Hall του Λονδίνου.

Ο Στέλιος Κερασιδής έχει λάβει πολλές διεθνείς και εγχώριες διακρίσεις, που αποτελούν παρακαταθήκη για ένα λαμπρό μουσικό μέλλον, με την βράβευσή του στα φετινά Διεθνή Βραβεία Giuseppe Sciacca να αποτελεί μια ξεχωριστή στιγμή για τον νεαρό μουσικό.

Εντυπωσίασε τους πάντες στη Ρώμη

Μάλιστα, προ λίγων ημερών ο Στέλιος Κερασιδής βρέθηκε στο αεροδρόμιο της Ρώμης, όπου και ανακάλυψε ένα πιάνο μέσα στην αίθουσα του αεροδρομίου.

Ο 9χρονος αποφάσισε να παίξει προκειμένου... «να δούμε τι θα γίνει».

Το αποτέλεσμα, όπως ήταν αναμενόμενο τον δικαίωσε, ενώ το βίντεο έγινε viral σε Facebook και TikTok!

Ο **Στέλιος Κερασιδής**, ένα παιδί θαύμα της εποχής μας, έγινε στα πέντε του χρόνια ο νεότερος Έλληνας μουσικός που έπαιξε στο Κάρνεγκι Χολ της Νέας Υόρκης και λίγους μήνες αργότερα επελέγη να δώσει ρεσιτάλ στο Ρόγιαλ Άλμπερτ Χολ του Λονδίνου. Έχει κατακτήσει πλήθος βραβείων και τροπαιών, έχει υποκλιθεί μπροστά σε χιλιάδες θεατές στις μεγαλύτερες αίθουσες του κόσμου και έχει απολαύσει θερμά χειροκροτήματα και θαυμασμό από κοινό και κριτικούς.

Πηγή: <https://www.kathimerini.gr/k/k-magazine/1079919/stelios-kerasidis-o-mikros-megalos-pianistas/>

Ημερομηνία ανάρτησης: 26/05/2020

Ημερομηνία ανάκτησης: 23/01/2024

◀ Στέλιος Κερασιδής: Ο 9χρονος Έλληνας «Μότσαρτ» που... τρέλανε το αεροδρόμιο της Ρώμης και έγινε viral - TA NEA (tanea.gr)
Ημερομηνία ανάρτησης: 12/10/2022
Ημερομηνία ανάκτησης: 23/01/2024

Περιοδικό «Κ»

Στέλιος Κερασιδής: Ο μικρός μεγάλος πιανίστας

5' 32" χρόνος ανάγνωσης Ακούστε το άρθρο

NEWSBOMB

12°C

Στέλιος Κερασιδής: Εκεί που τελειώνουν οι λέξεις αρχίζουν οι νότες για τον μικρό Έλληνα «Μότσαρτ»

Ο νεότερος πιανίστας, Στέλιος Κερασιδής, που έπαιξε ποτέ στο Ηρώδειο και ταυτόχρονα ο νεότερος Έλληνας σολίστ που εμφανίστηκε στο φημισμένο Carnegie Hall της Νέας Υόρκης και στο Royal Albert Hall του Λονδίνου μίλησε στο Newsbomb.gr για την μουσική του πορεία, για την καθημερινότητά του αλλά και για τις διεθνείς και εγχώριες διακρίσεις.

Αναστασία - Βασίλη Γκολέμη

09/06/2023 16:43

2

Σε ηλικία μόλις 10 ετών, ο **Στέλιος Κερασιδής** έχει ήδη παίξει πιάνο στα μεγαλύτερα συναυλιακά κέντρα στον κόσμο. Είναι ο νεότερος Έλληνας στην ιστορία που έδωσε συναυλία στο Carnegie Hall στη **Νέα Υόρκη** ενώ έχει δώσει το «παρών» στους σημαντικότερους συναυλιακούς χώρους στον κόσμο, όπως το Royal Albert Hall στο Λονδίνο, το Musikverein στη Βιέννη και το **Palazzo Leti** στην **Ιταλία**. Ο **10χρονος** σολίστ έχει αποσπάσει 18 βραβεία σε παγκόσμιους και πανελληνίους διαγωνισμούς πιάνου.

Ο μικρός **Στέλιος** συμπεριλήφθηκε στα **100 κορυφαία ταλέντα** στον κόσμο για το 2022. Ο νεαρός πιανίστας και συνθέτης **Στέλιος Κερασιδής**, συμμετείχε στο Global Child Prodigy Awards και απέσπασε το βραβείο της μουσικής για τις επιδόσεις του στο πιάνο, καθώς και την παγκόσμια επιτροπή που έχει ήδη επιτρέπει ως συνθέτης.

<https://www.newsbomb.gr/synenteyxeis/story/1435835/stelios-kerasidis-ekai-pou-teleionoun-oi-lekseis-arxizoun-oi-notes-gia-ton-mikro-ellina-motsart>

Ημερομηνία ανάρτησης: 09/06/2023

Ημερομηνία ανάκτησης: 23/01/2024

18. Να γράψετε τέσσερις ερωτήσεις που θα θέλατε να υποβάλετε στον μικρό Στέλιο Κερασίδη, αν τον συναντούσατε από κοντά.

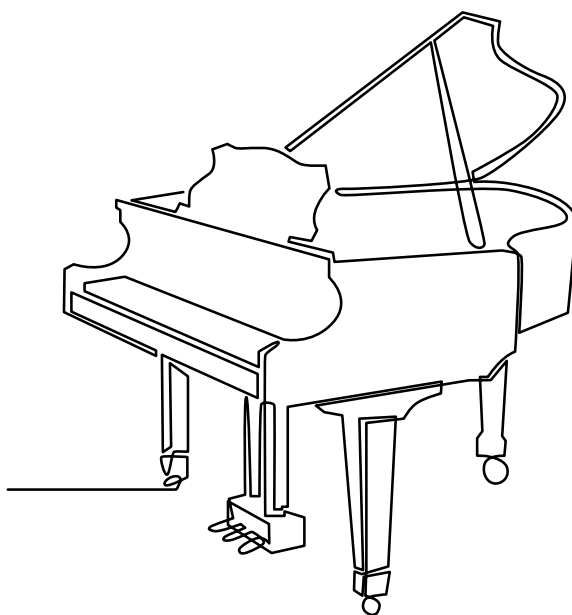

Έφηβοι «παγιδευμένοι» στο Διαδίκτυο

Σε πολλά σπίτια τις φετινές γιορτές το «επί γης ειρήνη» ακυρώθηκε, όχι κυρίως γιατί τα νεότερα μέλη των οικογενειών «έλιωσαν» μπροστά σε οθόνες παίζοντας πολεμοχαρή ηλεκτρονικά παιχνίδια, αλλά γιατί δεν έλειψαν οι έντονες συγκρούσεις των γονιών με τα παιδιά τους, όσον αφορά τον χρόνο που θα περάσουν στο Ίντερνετ. «Κάποια στιγμή, μετά το φαγητό, τα τέσσερα παιδιά της παρέας, ηλικίας 12-13 ετών, κλείστηκαν στο δωμάτιο του γιου μας και βγήκαν μόνο όταν ήρθε η ώρα της αναχώρησης, έπειτα από αρκετές ώρες που έπαιζαν ασταμάτητα παιχνίδια στο Ίντερνετ», μας λέει η Γεωργία.

ΠΗΓΗ: Πανελλήνια έρευνα στον μαθητικό πληθυσμό για τη χρήση εξαρτησιογόνων ουσιών και άλλες εξαρτητικές συμπεριφορές (2015)

Ακόμα πιο δύσκολη ήταν η εμπειρία του Θεμιστοκλή, του οποίου ο 14χρονος γιος ζήτησε να φιλοξενήσει για διανυκτέρευση φίλο του στο σπίτι τις ημέρες των γιορτών. «Το πρώτο βράδυ έπαιζαν ασταμάτητα μέχρι τις 5 ή 6 το πρωί, δεν γνωρίζω ακριβώς, γιατί έκανα το λάθος να κοιμηθώ πρώτος. Την επόμενη ημέρα, δεν ξυπνούσαν με τίποτα, σπκώθηκαν κατά τις 2 μ.μ. και αφού έφαγαν... πρωινό, ξαναστρώθηκαν στο παιχνίδι. [...] Κλείστηκαν στο δωμάτιο του γιου μου και δεν έβγαιναν παρά μόνο για τουαλέτα και για να τσιμπήσουν κάτι. Όταν συνειδητοποίησα πως θα επαναλαμβανόταν το προηγούμενο βράδυ και αφού οι εκκλήσεις μου να πέσουν για ύπνο δεν εισακούστηκαν, υποχρεώθηκα να αποσυνδέσω το Ίντερνετ και να κοιμηθώ με το ρούτερ¹ αγκαλιά!», μας λέει ο Θεμιστοκλής.

Οι οικογενειακές συγκρούσεις για τις ψηφιακές ολονυχτίες των παιδιών πληθαίνουν, καθώς όλο και περισσότεροι έφηβοι αλλά και παιδιά κοιμούνται με το κινητό τους στο μαξιλάρι, βλέποντας βίντεο (δεχόμενα και μεγάλες ποσότητες ακτινοβολίας). Καθημερινές ιστορίες των ενδοοικογενειακών πολέμων για το Ίντερνετ, που φέρνουν αντιμέτωπους γονείς και παιδιά, συχνά με πολύ έντονο τρόπο και χωρίς να λείπουν ακόμα και οι βιαιοπραγίες, και μάλιστα πιο συχνά εθισμένων και οργισμένων παιδιών εις βάρος των γονιών τους.

¹ρούτερ (router): ο διομοιογητής. Συσκευή που συνδέει μεταξύ τους δύο δίκτυα. Πρακτικά το ρούτερ συνδέεται μέσω καλωδίου δικτύου (LAN) ή ασύρματα (WiFi) και επιτρέπει να συνδεθούν πολλοί υπολογιστές ταυτόχρονα στο διαδίκτυο.

Η χρήση του Διαδικτύου είναι ευρύτατη στα παιδιά, και αφορά πλέον και τις ηλικίες του δημοτικού (ακόμα και νωρίτερα), ενώ πριν από μερικά χρόνια μιλούσαμε κυρίως για μαθητές γυμνασίου. [...] Την ίδια ώρα καταγράφεται πως ένα στα πέντε παιδιά, ηλικίας 6-12 ετών, διαθέτει κινητό τηλέφωνο (!), σε πείσμα των προειδοποιήσεων των επιστημόνων για θέματα ακτινοβολίας κι όχι μόνο. Όπως βλέπουμε, τα περισσότερα παιδιά, ηλικίας δημοτικού, έχουν δικές τους συσκευές (τάμπλετ ή κινητά τηλέφωνα) για να συνδεόμαστε με το Ίντερνετ. Όταν τα παιδιά από τόσο μικρή ηλικία εθίζονται στο Διαδίκτυο και αναπτύσσουν αποκλειστικά τις συγκεκριμένες δεξιότητες και όχι άλλες, τότε όταν φτάνουν στην εφηβεία υπάρχουν αυξημένοι κίνδυνοι να «κολλήσουν». [...]

[...] «Χρειάζεται ανάπτυξη της ψηφιακής νοημοσύνης. Η γενιά που μεγαλώνει τώρα θα ζει με την τεχνολογία. Οφείλουμε να την εκπαιδεύσουμε στο να μπορεί να αξιοποιεί τις δυνατότητές της και να καταπολεμά τα αρνητικά στοιχεία», λέει στην «Καθημερινή» ο Κωνσταντίνος Σιώμος, πρόεδρος της Ελληνικής Εταιρείας Μελέτης Διαταραχής Εθισμού στο Διαδίκτυο. «Να μεγαλώνουμε παιδιά ισορροπημένα, με γνώση των υποχρεώσεων και των δικαιωμάτων τους, με πλήθος δραστηριοτήτων και ενδιαφερόντων (καλλιτεχνικών, αθλητικών κ.λπ.), και ψυχαγωγία που δεν θα περιορίζεται μόνο στην ηλεκτρονική, που είναι βεβαίως εύκολη και φτηνή», συμπληρώνει.

[..] Ένα μέρος των παιδιών που καταφεύγουν και κλείνονται στον ψηφιακό κόσμο αντιμετωπίζει ελλείμματα αυτοεκτίμησης και κοινωνικών σχέσεων. «Γι' αυτό βλέπουν το Διαδίκτυο ως μέσο καταφυγής, όπου μπορούν να κινηθούν σε ένα περιβάλλον που μοιάζει λιγότερο απειλητικό από την πραγματική ζωή. Από την άλλη, παιδιά που δεν είχαν παρόμοιες δυσκολίες τις αναπτύσσουν μέσω του εθισμού», σημειώνει ο κ. Σιώμος. **«Απαιτείται το φίλτρο της κριτικής σκέψης απέναντι στην τεχνολογία»**, τονίζει.

Γιάννης Ελαφρός
(Απόσπασμα)

Πηγή: Έφηβοι «παγιδευμένοι» στο Διαδίκτυο !, Η ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΗ (kathimerini.gr)

Ημερομηνία ανάρτησης: 08/01/2018

Ημερομηνία ανάκτησης: 22/12/2023

1. α. Αφού μελετήσετε το κείμενο «**Εφηβοί παγιδευμένοι στο Διαδίκτυο**» να αναφέρετε ποια μορφή δραστηριότητας φαίνεται να κυριαρχεί στις προτιμήσεις των νέων.

β. Να δώσετε μια σύντομη περιγραφή της δραστηριότητας αυτής με βάση τις «μαρτυρίες» που αναφέρονται στο κείμενο.

γ. Είναι «αποδεκτή» η συγκεκριμένη δραστηριότητα (με τον τρόπο και στην έκταση που πραγματοποιείται), σύμφωνα με τις «μαρτυρίες» των ενηλίκων; Να δικαιολογήσετε την απάντησή σας.

---

2. Να δώσετε έναν δικό σας τίτλο που να ταιριάζει με το περιεχόμενο του άρθρου.

---

3. Ας ξεκλειδώσουμε το επικοινωνιακό πλαίσιο του κειμένου με μόνο τέσσερα βήματα! Προσοχή! Να συμπληρώσετε ή να διαγράψετε ανάλογα, έτσι ώστε να ολοκληρωθεί σωστά η πρόταση.

1ο βήμα: Αυτός/ αυτή που γράφει (**πομπός**) το συγκεκριμένο άρθρο είναι: ο/η _____ και υποστηρίζει κυρίως την άποψη που έχουν τα παιδιά / οι ενήλικες για τη χρήση των ηλεκτρονικών παιχνιδιών.

2ο βήμα: Το κείμενο απευθύνεται (**δέκτες**): σε ενήλικες που αντιμετωπίζουν παρόμοια περιστατικά με αυτά που παρουσιάζονται / σε παιδιά που στερούνται τη χρήση του διαδικτύου / σε άτομα της τρίτης ηλικίας που χρησιμοποιούν το διαδίκτυο.

3ο βήμα: Το κείμενο έχει ως στόχο (**σκοπό**): να προβληματίσει τους ενήλικες για την εξάρτηση των παιδιών από τα ηλεκτρονικά μέσα / να προτείνει στα παιδιά τρόπους ώστε να αξιοποιούν δημιουργικά τον ελεύθερο τους χρόνο.

4ο βήμα: Το μήνυμα του κειμένου είναι: _____

---

4. «Απαιτείται το φίλτρο της κριτικής σκέψης απέναντι στην τεχνολογία».

α. Να επιλέξετε την πρόταση που δίνει τη σωστή επεξήγηση για την πιο πάνω πρόταση:

- i. Η χρήση της τεχνολογίας εμποδίζει την κριτική σκέψη.
- ii. Η χρήση της τεχνολογίας είναι αποδεκτή φτάνει να γίνεται με κριτική σκέψη.
- iii. Η χρήση της τεχνολογίας δε χρειάζεται την κριτική σκέψη.
- iv. Όταν γίνεται χρήση της τεχνολογίας, υπάρχει κριτική σκέψη.

β. Να χρησιμοποιήσετε την πρόταση που έχετε επιλέξει ως θεματική και να την αναπτύξετε με λεπτομέρειες 50 - 60 λέξεων σε μια σύντομη παράγραφο.

---

5. α. Να μελετήσετε την εικόνα που συνοδεύει το κείμενο και να επιλέξετε τη σωστή απάντηση:

- i. Η εικόνα δε μεταφέρει αποτελεσματικά το μήνυμα του κειμένου.
- ii. Η εικόνα δεν προσθέτει επιπλέον πληροφορίες στο κείμενο και έχει διακοσμητικό ρόλο.
- iii. Η εικόνα ενισχύει τις πληροφορίες που μεταφέρει το κείμενο και έχει σημαντικό ρόλο.

β. Με βάση την εικόνα αλλά και τις πληροφορίες που δίνονται στην τέταρτη παράγραφο του κειμένου να αναφέρετε σε ποιες ηλικίες είναι πιο διαδεδομένη η χρήση του διαδικτύου και ποια ηλεκτρονική συσκευή χρησιμοποιείται περισσότερο.

---

6. α. Στο κείμενο υπάρχει ο κειμενικός τύπος της **υποκειμενικής αφήγησης**. Αφού εντοπίσετε τα σχετικά αποσπάσματα, να τα χρωματίσετε και να δώσετε έναν δικό σας σύντομο ορισμό για τον συγκεκριμένο κειμενικό τύπο.

β. Να αναφέρετε δύο θετικά στοιχεία που προσφέρει στο συγκεκριμένο κείμενο η υποκειμενική αφήγηση.

---

7. «Σε πολλά σπίτια τις φετινές γιορτές το «επί γης ειρήνη» ακυρώθηκε, όχι κυρίως γιατί τα νεότερα μέλη των οικογενειών «έλιωσαν» μπροστά σε οθόνες παίζοντας πολεμοχαρή ηλεκτρονικά παιχνίδια, αλλά γιατί δεν έλειψαν οι έντονες συγκρούσεις των γονιών με τα παιδιά τους, όσον αφορά τον χρόνο που θα περάσουν στο Ίντερνετ.»

α. Να εντοπίσετε **έξι λέξεις** που ανήκουν στα **κλιτά μέρη** του λόγου και **τρεις λέξεις** που ανήκουν στα **άκλιτα μέρη** του λόγου.

Κλιτά μέρη

Άκλιτα μέρη

β. Αφού τα κατονομάσετε να δημιουργήσετε μια δική σας πρόταση για κάθε λέξη ξεχωριστά.

1. _____
2. _____
3. _____
4. _____
5. _____
6. _____
7. _____
8. _____
9. _____

8. Λέξεις που ζητούν ...προσανατολισμό! Οι λέξεις της πιο κάτω πρότασης έχουν ξεχάσει την... ταυτότητά τους! Θα τις βοηθήσετε να τη βρουν;

Οι οικογενειακές συγκρούσεις για τις ψηφιακές ολονυχτίες των παιδιών πληθαίνουν.

α. Να γράψετε δίπλα από κάθε λέξη τον συντακτικό ρόλο που έχει στην πρόταση.

Λέξη	→	Συντακτικός Ρόλος
_____		_____
_____		_____
_____		_____
_____		_____
_____		_____
_____		_____

β. Στη συνέχεια να τις αντικαταστήσετε με δικές σας λέξεις που να έχουν τον ίδιο συντακτικό ρόλο σε μια πρόταση.

_____

_____

9. «Η χρήση του Διαδικτύου είναι πλέον ευρύτερη στα παιδιά ...»

α. Να αφαιρέσετε από την πιο πάνω πρόταση όλους τους περιττούς όρους (συστατικά) και να αφήσετε **μόνο τους απαραίτητους**, ώστε να βγαίνει νόημα.

_____

β. Πώς ονομάζεται αυτό το **είδος της πρότασης** και από ποιους όρους αποτελείται (συντακτικά);

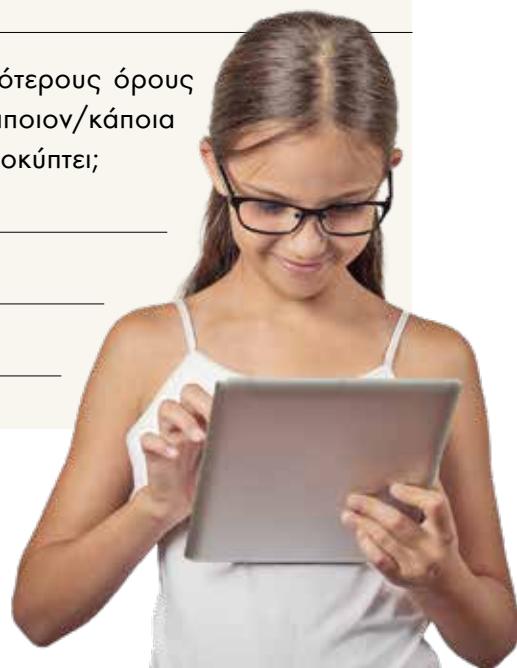
_____

γ. Να αφαιρέσετε από την πιο πάνω πρόταση, όσο το δυνατόν περισσότερους όρους (συστατικά), ώστε το νόημα να είναι **ελλιπές** (μη κατανοητό) για κάποιον/κάποια που δεν έχει διαβάσει την αρχική πρόταση. Τι είδους πρόταση προκύπτει;

_____

_____

_____

10. Αφού συμβουλευτείτε το βιβλίο της Γραμματικής σας (Γραμματική Νεοελληνικής Γλώσσας Α΄ Β΄ Γ΄ Γυμνασίου, Σ. Χατζησαββίδης, Α. Χατζησαββίδου, Ι.Τ.Υ.Ε. ΔΙΟΦΑΝΤΟΣ) να κλίνετε τα ακόλουθα ονοματικά σύνολα:

οι οικογενειακές συγκρούσεις

_____	_____
_____	_____
_____	_____
_____	_____

της κριτικής σκέψης

_____	_____
_____	_____
_____	_____
_____	_____

11. Να χρησιμοποιήσετε τις παρακάτω λέξεις ξεχωριστά σε δικές σας προτάσεις, ώστε να φαίνεται σε αυτές η σημασία τους. (Σημείωση! Οι λέξεις μπορούν να χρησιμοποιηθούν σε οποιοδήποτε γένος, αριθμό ή πτώση)

οθόνη, διαδίκτυο, ψυχαγωγία, τεχνολογία

_____
_____
_____
_____

12. α. Να χωρίσετε τις λέξεις διαδίκτυο και τεχνολογία στα συνθετικά τους.

διαδίκτυο

τεχνολογία

β. Με βάση τις πληροφορίες που δίνονται στο κείμενο και με τη βοήθεια ενός Λεξικού να δώσετε έναν σύντομο ορισμό για τις πιο πάνω λέξεις.

γ. Να σχηματίσετε τέσσερις λέξεις από το πρώτο συνθετικό της λέξης διαδίκτυο.

δ. Να σχηματίζετε τέσσερις λέξεις από το δεύτερο συνθετικό της λέξης τεχνολογία.

Προφορική Συζήτηση:

13. Το κείμενο που ακολουθεί αντιπροτείνει μια **δημιουργική ψηφιακή ενασχόληση** για τους νέους/τις νέες. Αφού το διαβάσετε προσεκτικά να παρουσιάσετε (προφορικά) το θέμα του.

Το Μουσείο της Ακρόπολης μπαίνει στη νέα, ψηφιακή εποχή του

Δυνατότητα πλήρους διαδικτυακής περιήγησης στους εντυπωσιακούς χώρους και στα πολύτιμα εκθέματα του κορυφαίου ελληνικού μουσείου.

Πλήρως ανανεωμένη, εξαιρετικά ενδιαφέρουσα αλλά και ιδιαιτέρως χρηστική είναι πλέον η παγκόσμια ψηφιακή εικόνα του **Μουσείου της Ακρόπολης** μετά την ολοκλήρωση του φιλόδοξου προγράμματος «*Δημιουργία Ψηφιακού Μουσείου Ακρόπολης*». Οι διαδικτυακοί επισκέπτες, μικροί και μεγάλοι, έχουν πλέον την δυνατότητα μιας πλήρους διαδικτυακής περιήγησης στους εντυπωσιακούς χώρους και στα πολύτιμα εκθέματα του κορυφαίου ελληνικού μουσείου οι πολύπλευρες πτυχές των οποίων αναδεικνύονται μέσα από νέες, εύχρηστες εφαρμογές.

Ανάμεσα στους βασικούς στόχους του προγράμματος συγκαταλέγονται η παροχή ελεύθερης λειτουργίας ενός αλληλεπιδραστικού χώρου ψηφιακών εκθεμάτων στο Μουσείο με την εκπόνηση ψηφιακών, ανοιχτών και επαναχρησιμοποιούμενων παραγωγών πολιτιστικού, εκπαιδευτικού και τουριστικού περιεχομένου, η ελεύθερη πρόσβαση στις συλλογές και τα εκθέματα, στη γνώση και την πληροφορία, η αξιοποίηση του ψηφιακού υλικού για την ενίσχυση της ψυχαγωγίας και της βιωματικής εμπειρίας του φυσικού και διαδικτυακού επισκέπτη αλλά και η προώθηση της επιστημονικής έρευνας και της εμπειρίας του επισκέπτη. [...]

Μέσα από τον νέο ιστοχώρο του Μουσείου Ακρόπολης οι ενδιαφερόμενοι έχουν την δυνατότητα να αντλήσουν λεπτομερείς πληροφορίες σχετικά με την λειτουργία του, την πρόσβαση σε αυτό, τις περιοδικές εκθέσεις που φιλοξενεί αλλά και τις ειδικές δυνατότητες που παρέχει σε οικογένειες και σχολεία.

Ιδιαίτερο ενδιαφέρον παρουσιάζει, μεταξύ άλλων, η νέα ειδική ιστοσελίδα που δημιουργήθηκε για τα παιδιά, το πρόγραμμα **«Acropolis Museum Kids»**, το οποίο προσφέρει μια συναρπαστική εμπειρία που συνδυάζει την μάθηση με την ψυχαγωγία μέσα από μια σειρά δημιουργικών δραστηριοτήτων.

Να σημειώσουμε εδώ πως ο νέος ιστοχώρος διατίθεται στα ελληνικά και στα αγγλικά, προσφέρει πληροφορίες για την οργάνωση της επίσκεψης σε τέσσερις επιπλέον γλώσσες και εξασφαλίζει την πρόσβαση στους επισκέπτες με ακρωματοψία και είναι φιλικός σε άτομα με μειωμένη όραση. Παράλληλα, προσαρμόζεται σε όλες τις συσκευές ενώ είναι συνδεδεμένος με τα μέσα κοινωνικής δικτύωσης.

Αναστασία Κουκά
(Απόσπασμα και διασκευή)

Πηγή: <https://www.protothema.gr/culture/article/1077317/to-mouseio-tis-akropolis-bainei-stin-nea-psifiaki-epohi-tou/>

Ημερομηνία ανάρτησης: 21/12/2020

Ημερομηνία ανάκτησης: 09/10/2023

14. Να παρουσιάσετε τις τέσσερις σημαντικότερες, κατά τη γνώμη σας, δυνατότητες που προσφέρει η ψηφιακή περιήγηση στο Μουσείο της Ακρόπολης για τους νέους.

---

15. «Οι διαδικτυακοί επισκέπτες, μικροί και μεγάλοι, έχουν πλέον την δυνατότητα μιας πλήρους διαδικτυακής περιήγησης στους εντυπωσιακούς χώρους και στα πολύτιμα εκθέματα του κορυφαίου ελληνικού μουσείου οι πολύπλευρες πτυχές των οποίων αναδεικνύονται μέσα από νέες, εύχρηστες εφαρμογές.»

Ο διαδικτυακός... ξεναγός θέλει να απευθύνει το πιο πάνω μήνυμα σε έναν μόνο επισκέπτη. Θα τον βοηθήσετε; (Προσοχή! Να κάνετε μόνο όσες αλλαγές είναι απαραίτητες)

---

16. Να σαρώσετε τον κωδικό, για να ξεκινήσετε τη δική σας ψηφιακή περιήγηση. Στη συνέχεια, να επιλέξετε ένα από τα εκθέματα που παρουσιάζονται, για να το περιγράψετε.

---

17. Φανταστείτε ότι ένα από τα αγάλματα θα μπορούσε να μιλήσει. Με βάση την ψηφιακή σας περιήγηση να γράψετε έναν υποθετικό μονόλογο του αγάλματος, στον οποίο θα περιγράψει μια συνηθισμένη ή ασυνήθιστη μέρα του μέσα στο μουσείο.

ΩΡΑ ΓΙΑ
ΠΑΙΧΝΙΔΙΑ!
ΕΙΣΤΕ ΕΤΟΙΜΟΙ;

Να χωριστείτε σε δύο ομάδες:

Παιδιά (ΟΜΑΔΑ Α΄) – Υπέρ των Ηλεκτρονικών Παιχνιδιών

και

Ενήλικες (ΟΜΑΔΑ Β΄) – Εναντίον των Ηλεκτρονικών Παιχνιδιών

ΟΜΑΔΑ Α΄ – ΠΑΙΔΙΑ

Να διαβάσετε ξανά τα Κείμενα 7 και 10 της ενότητας και να δημιουργήσετε ένα **σημειωματάριο ιδεών**. Επιπρόσθετα να παρατηρήσετε προσεκτικά την πιο κάτω εικόνα και με τη βοήθεια της λεζάντας να καταγράψετε κάποια σχόλια.

Στόχος:

Να παρουσιάσετε **τρία επιχειρήματα** (για να πείσετε την αντίπαλη ομάδα των ενηλίκων) για τα οφέλη που σας προσφέρει η ενασχόληση με τα ηλεκτρονικά παιχνίδια και την (ψηφιακή) τεχνολογία γενικότερα.

ΟΜΑΔΑ Β' – ΕΝΗΛΙΚΕΣ

Να διαβάσετε ξανά τα Κείμενα 8 και 9 και να δημιουργήσετε ένα **σημειωματάριο ιδεών**. Επιπρόσθετα να παρατηρήσετε προσεκτικά τις πιο κάτω εικόνες και να καταγράψετε τις παρατηρήσεις σας.

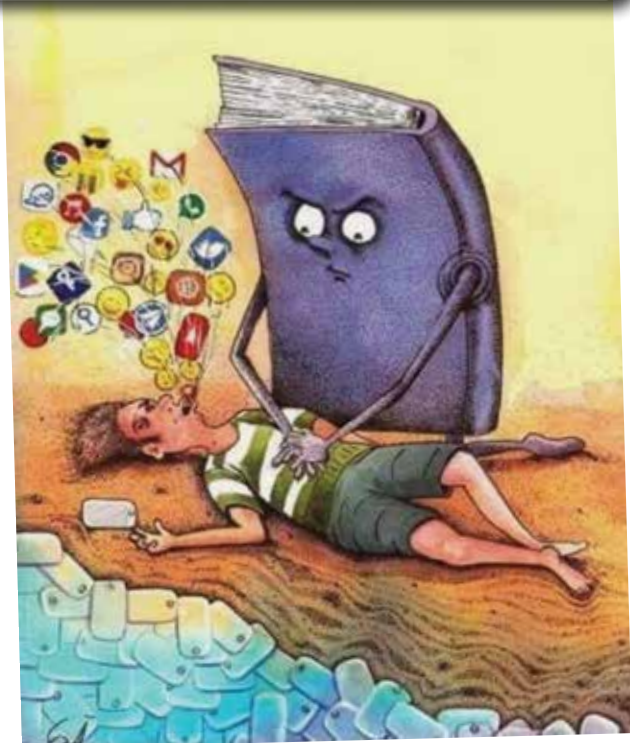

Στόχος:

Να παρουσιάσετε **τρία επιχειρήματα** (για να πείσετε την αντίπαλη ομάδα των παιδιών) για τους κινδύνους της συνεχούς ενασχόλησής τους με τα ηλεκτρονικά παιχνίδια και γενικότερα την οθόνη.

Πηγή: themindsjournal.com
Ανακτήθηκε στις 22/01/24
από <https://gr.pinterest.com/pin/310466968078887247/>

Πηγή: [Angel Boligan, www.boligan.com](http://www.boligan.com)
Ανακτήθηκε στις 22/01/2024
(από <https://gr.pinterest.com/pin/811422057859998618/>)

**Βιβλίο/ποδόσφαιρο/χορός ή / και ρομπότ/οθόνη/ηλεκτρονικά;
Υπάρχει τελικά δίλημμα; Μπορούν να συνυπάρξουν και τα δύο/ να
προσφέρουν γνώσεις και τα δύο στην καθημερινή ζωή των παιδιών;**

Είστε μαθητής/μαθήτρια της Α΄ Γυμνασίου και πιστεύετε ότι θα πρέπει να βελτιωθεί ο τρόπος χρήσης των ψηφιακών μέσων από τους μαθητές/τις μαθήτριες του σχολείου σας. Να γράψετε μια επιστολή στην Υπουργό Παιδείας, Αθλητισμού και Νεολαίας στην οποία θα υποστηρίζετε ότι και τα δύο -βιβλίο και οθόνη- μπορούν να προσφέρουν γνώσεις σε κάθε μαθητή/μαθήτρια. Στη συνέχεια να προτείνετε ένα παράδειγμα αποτελεσματικής χρήσης του καθενός, έτσι ώστε να εφαρμοστεί στο μάθημα την επόμενη σχολική χρονιά.

Το κορίτσι χορεύει στο σπίτι με τον φίλο της -ένα δραστήριο ρομπότ- στο σπίτι του μέλλοντος.

Δείπνο - απεικόνιση από τον Pawel Kuczynski.

Μια οικογένεια στο τραπέζι κατά τη διάρκεια του δείπνου. Όλοι κάθονται σε απόλυτη ψυχία και με ευλάβεια έχοντας μπροστά τους τα κινητά τους τηλέφωνα - **Εθισμένοι στο διαδίκτυο.**

Πηγή: <https://weandthecolor.com/pawel-kuczynski-satirical-illustrations/75831>

ΠΑΛΓΜΑ ΚΕΙΜΕΝΩΝ

Τίτλος Κειμένου	Επικοινωνιακό Πλαίσιο	Κειμενικός Τύπος Κειμενικό Είδος	Γλωσσικά Στοιχεία	Πολυτροπικά Στοιχεία
Πώς έμαθα να γράφω				
Η τεχνητή νοημοσύνη βοηθά τους συγγραφείς να γράφουν μυθιστορήματα				
Όταν η τεχνητή νοημοσύνη γράφει παραμύθια για παιδιά				
Το φυτό που κάνει παντόφλες				
Δύο ομιλίες για την εκπαίδευση που εμπνέουν				
Τα Νέα Επτά Θαύματα του Κόσμου				
Είχε ο Beethoven ΤΙΚΤΟΚ;				
Μαθήματα χορού κόντρα στη σχολική βία				
Έφηβοι «παγιδευμένοι» στο Διαδίκτυο				
Το Μουσείο της Ακρόπολης μπαίνει στη νέα, ψηφιακή εποχή του				

